

Zelfstandig werken

Taal

Groep 7-8

Werkboek

Puzzelen met... Werkwoordspelling Ajodakt

Naam: _____

Groep: _____

ThiemeMeulenhoff

PUZZELEN MET

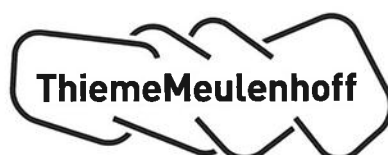
werkwoordspelling

groep 7-8

Auteurs

Ofkje Teekens en Eva den Boogert

ajodakt

Illustraties

Kre-add/Marcel Westervoorde, Alphen a/d Rijn

Vormgeving en lay-out

Kre-add/Marcel Westervoorde, Alphen a/d Rijn

ThiemeMeulenhoff ontwikkelt leermiddelen voor Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs, Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie en Hoger Onderwijs

Meer informatie over ThiemeMeulenhoff en een overzicht van onze leermiddelen:
www.thiememeulenhoff.nl of via onze klantenservice (088) 800 20 17

ISBN 978 90 262 4357 8

Eerste druk, vijfde oplage, 2011

© ThiemeMeulenhoff, Amersfoort, 2007

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 Auteurswet j° het Besluit van 23 augustus 1985, Stbl., dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO), Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp (www.stichting-pro.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden. Voor meer informatie over het gebruik van muziek, film en het maken van kopieën in het onderwijs zie www.auteursrechtenonderwijs.nl.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Deze uitgave is voorzien van het FSC-keurmerk. Dit betekent dat de bosbouw voor het gebruikte papier op een verantwoorde wijze heeft plaatsgevonden.

Inhoud

Introductie aan de leerling	5
Onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.).....	6
Oefening 1 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud	7
Oefening 2 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud	7
Oefening 3 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud	8
Oefening 4 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud	8
Oefening 5 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud en meervoud	9
Oefening 6 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud en meervoud	9
Oefening 7 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud en meervoud	10
Oefening 8 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud en meervoud	10
Onvoltooid verleden tijd (o.v.t.)	11
Oefening 9 onvoltooid verleden tijd enkelvoud	12
Oefening 10 onvoltooid verleden tijd enkelvoud	12
Oefening 11 onvoltooid verleden tijd meervoud	13
Oefening 12 onvoltooid verleden tijd meervoud	13
Oefening 13 onvoltooid verleden tijd enkelvoud	14
Oefening 14 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud	14
Oefening 15 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud	15
Oefening 16 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud	15
Oefening 17 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud	16
Oefening 18 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud	16
Oefening 19 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud	17
Oefening 20 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud	17
Oefening 21 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud	18
Oefening 22 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud	19
Voltooid tegenwoordige tijd (v.t.t.).....	20
Oefening 23 voltooid tegenwoordige tijd enkelvoud	21
Oefening 24 voltooid tegenwoordige tijd meervoud	21
Voltooid verleden tijd (v.v.t.).....	22
Oefening 25 voltooid verleden tijd enkelvoud.....	23
Oefening 26 voltooid verleden tijd meervoud	24
Oefening 27 voltooid tegenwoordige tijd en voltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud	25
Oefening 28 voltooid tegenwoordige tijd en voltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud	25
Engelse werkwoorden	26
Oefening 29 Engelse werkwoorden.....	27
Bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord	28
Oefening 30 bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord.....	29
Oefening 31 bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord.....	29
Oefening 32 bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord.....	30
Onvoltooid tegenwoordig toekomstige tijd (o.t.t.t.).....	31
Oefening 33 onvoltooid tegenwoordig toekomstige tijd enkelvoud en meervoud	32
Onvoltooid verleden toekomstige tijd (o.v.t.t.)	33
Oefening 34 onvoltooid verleden toekomstige tijd enkelvoud en meervoud	34

Voltooid tegenwoordig toekomende tijd (v.t.t.t.).....	35
Oefening 35 voltooid tegenwoordig toekomende tijd enkelvoud en meervoud	36
Voltooid verleden toekomende tijd (v.v.t.t.)	37
Oefening 36 voltooid verleden toekomende tijd enkelvoud en meervoud	38
Puzzelmix 1 tegenwoordige tijd	39
Puzzelmix 2 tegenwoordige tijd	40
Puzzelmix 3 verleden tijd	41
Puzzelmix 4 verleden tijd	42
Puzzelmix 5 tegenwoordige tijd en verleden tijd	43
Puzzelmix 6 tegenwoordige tijd en verleden tijd	44
Puzzelmix 7 voltooide tijd	45
Puzzelmix 8 voltooide tijd	46
Puzzelmix 9 tegenwoordige tijd en voltooide tijd	47
Puzzelmix 10 verleden tijd en voltooide tijd	48
Puzzelmix 11 samengestelde werkwoorden	49
Puzzelverzamelmix 1	50
Puzzelverzamelmix 2	51
Puzzelverzamelmix 3	52
Puzzelverzamelmix 4	53
Puzzelverzamelmix 5	54
Theorie tijden	55
Theorie enkelvoud en meervoud	55
Theorie sterke, zwakke en onregelmatige werkwoorden	56
Theorie stam	58
Theorie tegenwoordige tijd	59
Theorie samengestelde werkwoorden	60
Theorie verleden tijd	61
Theorie Engelse werkwoorden	62
Theorie voltooide tijd	63
Theorie bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord	64

Introductie aan de leerling

Voor jullie ligt een boekje waarin uitgelegd wordt hoe het zit met de spelling van de Nederlandse en van sommige buitenlandse werkwoorden.

Veel leerlingen ervaren het invullen van de juiste uitgang van een werkwoord als een moeilijke puzzel. Jullie zien dan vaak door de bomen het bos niet meer. Als je dit boekje doorwerkt, zul je zien dat al deze puzzelstukjes uiteindelijk op hun plaats zullen vallen.

Je kunt de werkwoorden verdelen in zwakke, sterke en onregelmatige werkwoorden. In het Nederlands zijn vooral de zwakke werkwoorden lastig om goed te vervoegen, maar gelukkig zijn hier duidelijke regels voor. Voor sterke en onregelmatige werkwoorden kun je niet altijd regels toepassen. Deze moet je uit je hoofd leren, maar vaak zul je merken dat je ze al kent.

In dit boek komen de volgende tijden van de werkwoordspelling uitgebreid aan de orde:

- tegenwoordige tijd
- verleden tijd
- voltooid tijd
- bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord

Bij elke werkwoordtijd vind je eerst een korte uitleg en daarna meerdere oefeningen om mee te oefenen. De oefeningen beginnen makkelijk en worden steeds moeilijker.

Na deze oefeningen vind je elf puzzelmixen. Hier oefen je met alle regels per werkwoordtijd door elkaar en ook met meerdere werkwoordtijden door elkaar. Bij deze puzzelmixen word je beloond met een puzzel.

Aan het eind van de elf puzzelmixen, vind je vijf puzzelverzamelmixen. Dit zijn verzameloefeningen waar je alle werkwoordtijden in terugvindt. Ook hier zitten puzzels bij.

Achter alle oefeningen vind je de uitgebreide uitleg over alle theorie van de werkwoordspelling. De theorie staat dus achter in het boek.

Het is de bedoeling dat als je alle oefeningen gemaakt hebt, je de stof beheerst. Door het antwoordenboekje te gebruiken, is het mogelijk hier zelfstandig mee aan de slag te gaan. De puzzelverzamelmixen dienen als controle of je alles hebt begrepen.

Veel succes, puzzelen maar!

Ofkje Teekens en Eva den Boogert

Onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.)

Weet je nog? (voor uitgebreide uitleg zie theorie vanaf pagina 55)

enkelvoud

ik	⇒	stam
jij, je, u	⇒	stam + t
hij, zij, ze, het	⇒	stam + t

meervoud

wij, we	⇒	hele werkwoord
jullie	⇒	hele werkwoord
zij, ze	⇒	hele werkwoord

uitzonderingen

gebiedende wijs ⇒ alleen de stam

Voorbeelden:

- Haal eens een doekje!
- Werk eens door!

je/jij achter de stam ⇒ alleen de stam

Voorbeelden:

- Leen jij wel eens geld?
- Daar word je ziek van.

samengestelde werkwoorden

Bij samengestelde werkwoorden is het werkwoord opgebouwd uit twee delen. Je kunt het werkwoord verdelen in twee stukken. Soms staat een deel aan het eind van de zin.

Voorbeelden:

- vasthouden ⇒ Hij **houdt** mijn hand **vast**.
- uitglijden ⇒ De vrouw **glijdt uit** over een bananenschil.

Oefening 1 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.t.t.) lopen	Mariska een rondje om de vijver met de hond.
2. (o.t.t.) krijsen	De pasgeboren baby voortdurend.
3. (o.t.t.) doen	Olivier in mei examen.
4. (o.t.t.) roepen	Ik om je hulp, als ik door het ijs zak!
5. (o.t.t.) raden	Jij het goede antwoord in één keer!
6. (o.t.t.) fantaseren	Tijdens de les Sophie over een droomvakantie.
7. (o.t.t.) wandelen	De hele familie de avondvierdaagse.
8. (o.t.t.) computeren	Mijn broer de hele middag.
9. (o.t.t.) krioelen	In onze tuin het elke zomer weer van de muggen.
10. (o.t.t.) worden	Saskia nooit volwassen, als je haar zo beschermt.
11. (o.t.t.) arriveren	De trein te laat voor de aansluiting met mijn bus.
12. (o.t.t.) kleden	De bruidegom het bruidskind aan voor de trouwerij.
13. (o.t.t.) steken	De wesp mij in mijn lip, als ik mijn brood eet.
14. (o.t.t.) beweren	Hij dat hij al jaren bij de politie werkt.
15. (o.t.t.) rafelen	Jouw rok aan de onderkant.

Oefening 2 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.t.t.) smelten	De sneeuw van de bergtoppen.
2. (o.t.t.) verkleden	Wie zich als Zwarte Piet dit jaar?
3. (o.t.t.) bloeien	De mooie roos prachtig.
4. (o.t.t.) grenzen	Overijssel aan Gelderland.
5. (o.t.t.) vallen	Ik van de schommel en breek mijn been.
6. (o.t.t.) uitnodigen	Eva acht vriendinnen voor haar verjaardag.
7. (o.t.t.) zingen	Cathelijn de sterren van de hemel.
8. (o.t.t.) stranden	De zeilboot met uitzicht op de haven.
9. (o.t.t.) ruisen	De wind door mijn haren.
10. (o.t.t.) beweren	Jij dat ik geen gelijk heb.
11. (o.t.t.) gaan	Wanneer de bus naar Den Haag?
12. (o.t.t.) blazen	Hij de kaars op tafel uit.
13. (o.t.t.) roepen	Ik je nu voor de derde keer!
14. (o.t.t.) houden	Mijn moeder veel van rode rozen.
15. (o.t.t.) beginnen	Hoe laat dat leuke programma op de televisie?

Oefening 3 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.t.t.) bedoelen Wat je met deze opmerking?
2. (o.t.t.) geven Het niet dat je die vaas hebt omgegooid!
3. (o.t.t.) branden het vuur in de open haard nu nog niet?
4. (o.t.t.) uitglijden je straks niet met de fiets?!
5. (o.t.t.) verhuizen Mijn beste vriend over een maand naar Aruba.
6. (o.t.t.) doen de rits van je broek snel dicht!
7. (o.t.t.) winnen Groep 8 van mijn school het scholentoernooi.
8. (o.t.t.) blaffen De hond van de burens steeds 's nachts.
9. (o.t.t.) snijden jij de komkommer even?
10. (o.t.t.) loslaten Het behang in mijn kamer
11. (o.t.t.) opwinden je toch niet zo
12. (o.t.t.) kraken De student het oude pand.
13. (o.t.t.) strijken Marloes het overhemd van Henk.
14. (o.t.t.) omhakken De boswachter de boom
15. (o.t.t.) verbranden je vader de pannenkoeken niet?

Oefening 4 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.t.t.) vasthouden Zij de hand van haar vriendje
2. (o.t.t.) faxen De secretaresse de papieren naar haar baas.
3. (o.t.t.) vinden je broer zijn brommer niet meer leuk?
4. (o.t.t.) storten In het oude kasteel een stuk van de muur af.
5. (o.t.t.) aanrichten De orkaan vandaag gigantische schade
6. (o.t.t.) uitrusten Mijn vriendin na de lange skitocht.
7. (o.t.t.) rijden alsjeblieft niet zo dicht op die auto!
8. (o.t.t.) kuchen Ik van jouw sigarettenrook.
9. (o.t.t.) hockeyen jij nog in hetzelfde team?
10. (o.t.t.) verzenden Oma nog steeds geen e-mail.
11. (o.t.t.) repareren Mijn oom het stopcontact.
12. (o.t.t.) toestaan je mij om mee te gaan?
13. (o.t.t.) verstoppn De dief het geld in zijn achtertuin.
14. (o.t.t.) meedoen jij eens even met de wedstrijd!
15. (o.t.t.) aanvaarden Mike het voorstel van de commissie.

Oefening 5 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud en meervoud

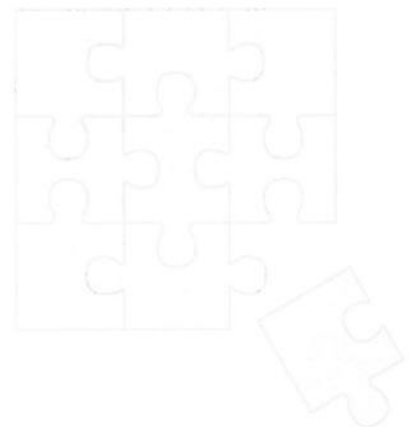
Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.t.t.) betalen Wij de boodschappen aan de kassa.
2. (o.t.t.) haperen De vioolsnaar tijdens het concert.
3. (o.t.t.) ruiken Het hier naar poffertjes!
4. (o.t.t.) aanstellen jij je eens niet zo
5. (o.t.t.) stijgen De kosten enorm na deze maand.
6. (o.t.t.) verdelen De neefjes en nichtjes de zak snoep eerlijk.
7. (o.t.t.) zweren De wond al een paar dagen.
8. (o.t.t.) bedriegen De echtgenote haar echtgenoot alweer!
9. (o.t.t.) vermijden De klimmer de moeilijke plekken van de rots.
10. (o.t.t.) reageren De meeste mensen woedend op de uitslag.
11. (o.t.t.) sturen De ouders hun kleine kinderen naar bed.
12. (o.t.t.) haten Ik de nieuwe vriendin van mijn vader.
13. (o.t.t.) kneden jij het pizzadeeg vanavond?
14. (o.t.t.) schieten Leon de bal mooi in het doel.
15. (o.t.t.) slikken jij wel op tijd je medicijnen?

Oefening 6 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.t.t.) bloeien De krokussen op het plein.
2. (o.t.t.) gebeuren Wanneer er weer iets spannends?
3. (o.t.t.) reizen Wij de hele wereld rond.
4. (o.t.t.) lusten jij geen chocoladepasta op brood?!
5. (o.t.t.) bevrijden De Engelsen het onderdrukte volk.
6. (o.t.t.) stoten Op de boot ik me steeds aan de bank.
7. (o.t.t.) troosten De kinderen hun vriendje.
8. (o.t.t.) eisen Hij gerechtigheid van de politie.
9. (o.t.t.) proesten We het uit van het lachen!
10. (o.t.t.) zwerven De arme man alleen op straat.
11. (o.t.t.) fietsen jullie naar ons toe in het weekend?
12. (o.t.t.) snijden Kim zich aan de messen bij het knutselen.
13. (o.t.t.) streven De politici naar gelijkheid onder de mensen.
14. (o.t.t.) bereiken Hij zijn eindbestemming over twee dagen.
15. (o.t.t.) rusten Kinderen en oude mensen tussen de middag.

Oefening 7 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.t.t.) vergoeden de verzekering alle kosten?
2. (o.t.t.) juichen Hij zijn eigen voetbalteam toe.
3. (o.t.t.) schreeuwen toch niet zo hard in mijn oor!
4. (o.t.t.) stompen Hij mij midden in mijn gezicht.
5. (o.t.t.) informeren Waar moet ik naar bij de balie?
6. (o.t.t.) vermijden jij ook alle honden die in de buurt komen?
7. (o.t.t.) eindigen De wedstrijd met gelijkspel.
8. (o.t.t.) schrikken Ik steeds nu ik weet van de vloek van de Farao.
9. (o.t.t.) benijden je je vriendin om haar rijke vriend?
10. (o.t.t.) verlengen De rugbytraining we met een half uur.
11. (o.t.t.) veranderen Hij nu hij in groep 8 zit.
12. (o.t.t.) fabriceren Waar deze winkel zijn product?
13. (o.t.t.) verspreiden Vandaag Jan-Pieter de folders van deze week.
14. (o.t.t.) ontwortelen De tuinman de conifeer om hem in de pot te doen.
15. (o.t.t.) verwaarlozen Die moeder de kat van de bureu.

Oefening 8 onvoltooid tegenwoordige tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.t.t.) verbieden Jij me niet om naar het feest te gaan, hoor!
2. (o.t.t.) herdenken Wij vanavond mijn overleden opa.
3. (o.t.t.) uitputten De marathonloper zichzelf tijdens de loop.
4. (o.t.t.) snijden De bloemist in zijn vinger.
5. (o.t.t.) versieren Bij de trouwerij wij de feestzaal.
6. (o.t.t.) vermoeden Vanavond komt mijn meester langs, ik.
7. (o.t.t.) verdwalen Elk jaar bij de spokentocht er kinderen in het bos.
8. (o.t.t.) ontruimen De politie het gebouw waar de bommelding is.
9. (o.t.t.) roesten "Je niet in de regen, hoor!", zegt mijn moeder altijd.
10. (o.t.t.) watertanden Ik bij het zien van die lekkere appeltaart!
11. (o.t.t.) vriezen Het dat het kraakt.
12. (o.t.t.) besparen je de moeite, ik doe het zelf wel!
13. (o.t.t.) vinden je dat ook geen rare opmerking voor een minister?
14. (o.t.t.) bewonen De indianen de wigwam op de prairie.
15. (o.t.t.) aanbranden De cake ruikt nog lekker, maar nu echt!

Onvoltooid verleden tijd (o.v.t.)

Weet je nog? (voor uitgebreide uitleg zie theorie vanaf pagina 55)

zwakke werkwoorden

Is de laatste letter van de stam (hele werkwoord min **en**) de **t, k, f, s, ch** of **p** ('t kofschip)?

enkelvoud ⇒ stam + **te**

meervoud: ⇒ stam + **ten**

Voorbeelden:

- rusten ⇒ rust ⇒ ik rustte
- pakken ⇒ pak ⇒ wij pakten

Is de laatste letter van de stam (hele werkwoord min **en**) een andere letter dan de **t, k, f, s, ch** of **p** ('t kofschip)?

enkelvoud ⇒ stam + **de**

meervoud ⇒ stam + **den**

Voorbeelden:

- antwoorden ⇒ antwoord ⇒ hij antwoordde
- wandelen ⇒ wandel ⇒ wij wandelden

Let op! Eindigt de stam op een **t** of een **d**, dan krijg je **tt** of **dd** in de verleden tijd.

sterke werkwoorden

De klank verandert in de verleden tijd. Schrijf het woord zoals je het hoort.

Voorbeelden:

lopen ⇒ liep / liepen

fluiten ⇒ floot / floten

Oefening 9 onvoltooid verleden tijd enkelvoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) steigeren Het paard in de stal.
2. (o.v.t.) wachten Ik een uur in de regen op de vertraagde trein.
3. (o.v.t.) slippen Op de trambaan mijn zusje met haar fiets.
4. (o.v.t.) werken In de vakantie ik twee weken
5. (o.v.t.) stemmen Op wie jij gisteravond?
6. (o.v.t.) fietsen In de grote pauze ik even naar huis.
7. (o.v.t.) verzamelen Waarom wist je niet waar het team vorige week?
8. (o.v.t.) uitbreiden De kinderboerderij met pony's.
9. (o.v.t.) missen De zwemmer de conditie om in de prijzen te vallen.
10. (o.v.t.) overgooien Het meisje de bal met haar vriendinnetje.
11. (o.v.t.) bewonderen De oude dame de baby in de kinderwagen.
12. (o.v.t.) schreeuwen Iedere dag de buurman tegen hun kinderen.
13. (o.v.t.) denderen De trein door het dal.
14. (o.v.t.) bemesten De zoon van de boer het land met een tractor.
15. (o.v.t.) tennis Waar het duo dit weekend?

Oefening 10 onvoltooid verleden tijd enkelvoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) proberen Zij de knoop eruit te halen.
2. (o.v.t.) dreigen De baas met ontslag.
3. (o.v.t.) wachten Ik in de regen op de volgende bus.
4. (o.v.t.) ritselen De slang door het dorre gras.
5. (o.v.t.) veren De autostoel niet goed meer.
6. (o.v.t.) beoordelen De leerkracht het opstel als onvoldoende.
7. (o.v.t.) groeien De baby als kool.
8. (o.v.t.) kneden Moeder het deeg voor het brood.
9. (o.v.t.) afwachten Mijn vriendin geduldig het mailtje
10. (o.v.t.) suizen De wind van zee in mijn oren.
11. (o.v.t.) losrukken Hij het handvat van de deur
12. (o.v.t.) blaffen Het kleine hondje in het nauw als een gek!
13. (o.v.t.) happen Het jongetje gretig van zijn biscuit.
14. (o.v.t.) beven De hand van de oude vrouw
15. (o.v.t.) missen Ik mijn trein en kwam te laat.

Oefening 11 onvoltooid verleden tijd meervoud

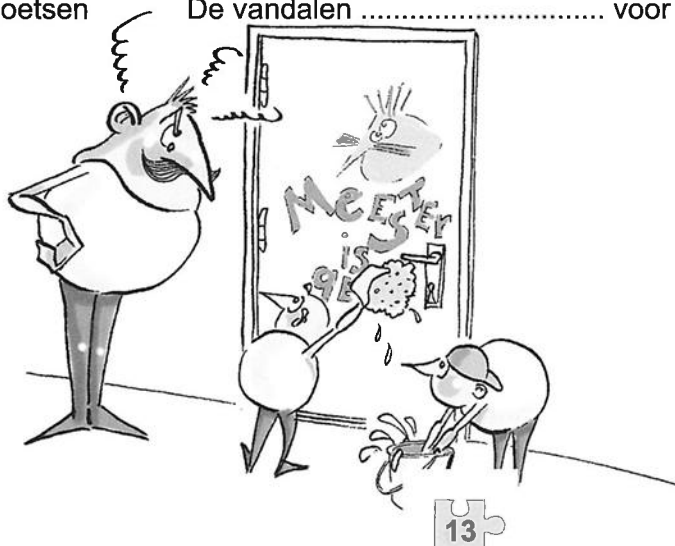
Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) winkelen De moeder en haar dochter in de stad.
2. (o.v.t.) veroordelen De klasgenootjes het vandalisme in de buurt.
3. (o.v.t.) eisen De ouders meer uitstapjes voor de kinderen.
4. (o.v.t.) emigreren De Canadezen naar Nederland.
5. (o.v.t.) pinnen Voor de bioscoop de bezoekers extra geld.
6. (o.v.t.) maken Ik weet niet waarom zij het huiswerk niet
7. (o.v.t.) ergeren Alle mensen in de winkel zich aan de verkoopster.
8. (o.v.t.) exposeren In de hal van het stadhuis de jonge tekenaars.
9. (o.v.t.) pompen De brandweermannen het water naar het huis.
10. (o.v.t.) schminken Op het feestje de clowns de kinderen.
11. (o.v.t.) mailen er veel mensen naar aanleiding van het rapport?
12. (o.v.t.) gebeuren Er veel onverklaarbare dingen bij het kasteel.
13. (o.v.t.) toepassen De agenten de verkeersregels consequent
14. (o.v.t.) vertrouwen De kinderen op hun leerkracht.
15. (o.v.t.) betalen Hoe de deelnemers hun rekening?

Oefening 12 onvoltooid verleden tijd meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) schreeuwen De vrouwen tegen elkaar op de markt.
2. (o.v.t.) duwen De kinderen de grote kar vooruit.
3. (o.v.t.) weigeren Alle leerlingen mee te doen met de toets.
4. (o.v.t.) tillen De moeders de zware tassen met boodschappen.
5. (o.v.t.) reizen In mijn droom we de hele wereld rond.
6. (o.v.t.) verdoven de dokters echt altijd de patiënten?
7. (o.v.t.) juichen De feestgangers voor de jarige.
8. (o.v.t.) stoten Tegelijk zij hun chocolademelk om.
9. (o.v.t.) gebeuren Waardoor dit soort martelingen nog in het buitenland?
10. (o.v.t.) dreigen De politieagenten met handboeien.
11. (o.v.t.) beëindigen We de feestdag met een dans.
12. (o.v.t.) verminderen De belastingaanslagen voor de burgers.
13. (o.v.t.) rammelen Twee baby's met hun rammelaar.
14. (o.v.t.) missen jullie je ouders toen jullie een jaar in België woonden?
15. (o.v.t.) poetsen De vandalen voor straf de graffiti van de deur.

Oefening 13 onvoltooid verleden tijd enkelvoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) melden Het hoofdkwartier dat de gevangene was ontsnapt.
2. (o.v.t.) ontvluchten Hij zijn achtervolgers over het water.
3. (o.v.t.) vastspelden Zij de zoom in haar rok
4. (o.v.t.) instorten Het dak van de schuur plotseling
5. (o.v.t.) verraden Onder druk de broer zijn zus.
6. (o.v.t.) doden De moordenaar zijn gijzelaar.
7. (o.v.t.) schatten Hij de waarde van het huis op een miljoen.
8. (o.v.t.) afbranden De loods tot aan de grond
9. (o.v.t.) losbarsten De onweersbui in alle hevigheid
10. (o.v.t.) trachten De kat tevergeefs de vis uit de kom te halen.
11. (o.v.t.) vergroten Dit mooie cijfer de kans om over te gaan.
12. (o.v.t.) omleiden De agent de route
13. (o.v.t.) aanvaarden Hij de beslissing met moeite.
14. (o.v.t.) stranden De auto in een sneeuwstorm.
15. (o.v.t.) vermoeden Ik dat deze man niet goed snik was.

Oefening 14 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) hechten De nieuwe verpleger de wond niet zo netjes!
2. (o.v.t.) smeden In de donkere kelder de schurken hun plan.
3. (o.v.t.) braden De kok de gehaktballen op hoog vuur.
4. (o.v.t.) knippen Mijn nichtje mijn haar voor de eerste keer.
5. (o.v.t.) bekladden Voordat we gingen behangen, we de muren.
6. (o.v.t.) verwoesten De vulkaanuitbarsting vele dorpjes.
7. (o.v.t.) storten Het vliegtuig in een diep ravijn.
8. (o.v.t.) bloeden De vinger als een rund.
9. (o.v.t.) stranden De boot op een eiland na de storm.
10. (o.v.t.) beplanten De hovenier het gemeentelijke plantsoen.
11. (o.v.t.) stoten Ik mijn knie aan de poot van de tafel.
12. (o.v.t.) vervreemden De zoon van zijn adoptiefouders.
13. (o.v.t.) benutten De scholier zijn tijd goed voor zijn huiswerk.
14. (o.v.t.) vermoeden Ik al dat hij niet te vertrouwen was.
15. (o.v.t.) verkleden De vrienden zich als piraat voor het carnaval.

Oefening 15 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) bemoeien Waarom jullie je met de opvoeding van mijn kind?
2. (o.v.t.) lachen Wij ons een hoedje om de mop van de vierjarige.
3. (o.v.t.) verspreiden De vieze geur in onze woonkamer zich snel.
4. (o.v.t.) verrassen Mijn moeder mij met nieuwe pantoffels.
5. (o.v.t.) razen De storm over de polder met windkracht tien.
6. (o.v.t.) vechten De broers en zussen om de erfenis.
7. (o.v.t.) beloven De bakker mijn tante om de taart op tijd af te hebben.
8. (o.v.t.) verminderen De snelheid van de auto toen hij terugschakelde.
9. (o.v.t.) bukken Tante om haar blouse van de grond te rapen.
10. (o.v.t.) brainstormen De kinderen over een nieuw onderwerp.
11. (o.v.t.) vertellen Hij zijn vriendin een gruwelijk verhaal.
12. (o.v.t.) bereiken Mijn man en ik onze bestemming via een omweg.
13. (o.v.t.) vergroten Wij de vakantiefoto's van Malta.
14. (o.v.t.) dalen De luchtballon met grote snelheid.
15. (o.v.t.) bezorgen de penningmeester de rekeningen op tijd?

Oefening 16 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) hollen De agenten de dief zo snel als zij konden achterna.
2. (o.v.t.) benoemen Het bestuur de nieuwe directeur.
3. (o.v.t.) reageren Waarom je zo vervelend op mijn opmerking?
4. (o.v.t.) trachten De topzwemster haar recordtijd te verbreken.
5. (o.v.t.) hopen De moeder dat haar zoon zou slagen.
6. (o.v.t.) surfen Met een goede plank hij beter.
7. (o.v.t.) rekenen De caissières te veel voor de boodschappen.
8. (o.v.t.) blozen Achter zijn taalboek de verliefde jongen.
9. (o.v.t.) krabben De kat de krullen van de trap.
10. (o.v.t.) sturen De verliefde jongeren een mooie valentijnskaart.
11. (o.v.t.) krijsen De baby van de honger en de kou.
12. (o.v.t.) lusten Wat jammer dat jullie mijn zelfgebakken taart niet
13. (o.v.t.) zoemen De bijen boven de lekker geurende bloemen.
14. (o.v.t.) troosten Omdat hij gevallen was, ik mijn kind.
15. (o.v.t.) opbellen Na een paar maanden hij haar eindelijk weer

Oefening 17 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud

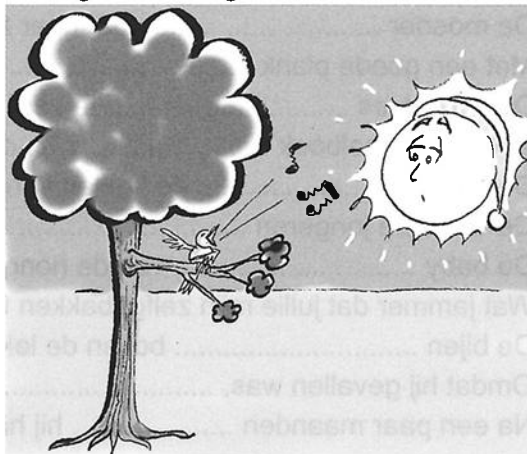
Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) merken	Gisteren ik te laat dat je de sleutel vergeten was.
2. (o.v.t.) bekladden	Vroeger de krakers hun panden nog niet.
3. (o.v.t.) voetballen	Het voetbalelftal zo goed dat de spelers promotie kregen.
4. (o.v.t.) regelen	We een nieuw contract met de uitgever.
5. (o.v.t.) keren	De bus met moeite in de straat.
6. (o.v.t.) bereiken	Door hard te werken hij de beste resultaten.
7. (o.v.t.) mailen	Maaïke ons hoe het op vakantie was.
8. (o.v.t.) hockeyen	Vorige week we in Bloemendaal.
9. (o.v.t.) remmen	Om de hoek we voor een overstekende hond.
10. (o.v.t.) behangen	Afgelopen zomer we de bovenste etage.
11. (o.v.t.) haten	De ouders van het meisje de crimineel.
12. (o.v.t.) raken	Isa na het ongeluk behoorlijk de kluts kwijt.
13. (o.v.t.) zoenen	Toen hij haar, viel ze flauw.
14. (o.v.t.) roken	Op het feest bijna alle mensen.
15. (o.v.t.) beschadigen	De vandalen de luxe auto.

Oefening 18 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) drijven	Hij op zijn luchtbed in de Middellandse Zee.
2. (o.v.t.) duiken	Tijdens zijn vakantie hij in de Rode Zee.
3. (o.v.t.) genieten	Wij van de fantastisch spannende film.
4. (o.v.t.) grijpen	De vampier zijn kans bij het slachtoffer.
5. (o.v.t.) klimmen	De scholieren op de klimmuur van het sportcentrum.
6. (o.v.t.) moeten	Richard op tijd zijn voor de boot naar Engeland.
7. (o.v.t.) roepen	Toen hij de haai zag aankomen, hij om hulp.
8. (o.v.t.) uitschelden	De dochter haar moeder
9. (o.v.t.) slaan	Mijn kleine broertje de kat op zijn kop.
10. (o.v.t.) opsnuiven	Buiten we de frisse lucht
11. (o.v.t.) treden	In Egypte de rivier de Nijl buiten haar oevers.
12. (o.v.t.) vangen	De jongleur de ballen gelukkig steeds weer.
13. (o.v.t.) verslinden	De tijgers in de dierentuin de stukken vlees.
14. (o.v.t.) bevriezen	Mijn oren zelfs door mijn muts heen.
15. (o.v.t.) zingen	Al vroeg in de morgen het lijstertje in de boom.

Oefening 19 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) zwijgen Het meisje toen de leraar haar boos aankeek.
2. (o.v.t.) worden Hij gek van het gezeur van zijn moeder.
3. (o.v.t.) vliegen De piloot in drie uur naar Spanje.
4. (o.v.t.) vergeten Het huiswerk drie studenten mee te nemen.
5. (o.v.t.) strijken Oma de overhemden van mijn opa al dertig jaar.
6. (o.v.t.) verzinnen De club van vier een leuk onderwerp voor het uitje.
7. (o.v.t.) sterven De patiënt aan een simpele operatie.
8. (o.v.t.) krimpen Mijn lievelings T-shirt bij de te hoge temperatuur.
9. (o.v.t.) smijten Hij de lamp door de kamer, omdat hij boos was.
10. (o.v.t.) knijpen De masseur te hard in mijn bovenbeen.
11. (o.v.t.) nemen Hij zijn zusje mee naar het schoolfeest.
12. (o.v.t.) drinken In de tropen de arme man te weinig.
13. (o.v.t.) spuiten Na een lekje in de tuinslang het water alle kanten op.
14. (o.v.t.) brengen Wij de vakantie door in Noorwegen.
15. (o.v.t.) schieten Vader!... uit zijn slof toen de hond hem beet.

Oefening 20 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) verzachten De rechter de straf, omdat de jongen eerlijk was.
2. (o.v.t.) stampvoeten De driftkikker met zijn laarzen op de grond.
3. (o.v.t.) genezen De verpleegster de wond van de militair.
4. (o.v.t.) schreeuwen De leerkracht vond dat de kinderen te veel
5. (o.v.t.) branden De open haard gezellig in ons midden.
6. (o.v.t.) verbazen Het kind de juffrouw met zijn Cito-score.
7. (o.v.t.) schrikken We ons dood van het nieuwsbericht op televisie.
8. (o.v.t.) verwachten De gast we al een uur geleden.
9. (o.v.t.) zaaien De Engelse vrouw de stokrozen.
10. (o.v.t.) vertrouwen We de huisbaas niet meer met zijn sleutel.
11. (o.v.t.) beweren De kok dat het een goed recept was.
12. (o.v.t.) verraden Mijn vriendin de code aan de spion.
13. (o.v.t.) verspreiden In een hoog tempo de griep zich.
14. (o.v.t.) schaven De timmerman de plank helemaal glad.
15. (o.v.t.) ruiken De verwaarloosde man je al van verre.

Oefening 21 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) eten	Hij zijn bordje nooit leeg.
2. (o.v.t.) bepalen	Waarom hij altijd de regels van het spel?
3. (o.v.t.) opladen	Hij zijn mobiel regelmatig
4. (o.v.t.) verrichten	De oudercommissie veel goed werk.
5. (o.v.t.) verdraaien	De gymleraar zijn nek bij het doen van de oefening.
6. (o.v.t.) vermoeden	Wij dat hij beduvelde werd.
7. (o.v.t.) houden	De jonge knul de hondenriem stevig vast.
8. (o.v.t.) verdoven	de tandarts de kaak bij je behandeling?
9. (o.v.t.) smashesen	De tennisser rakelings over het net.
10. (o.v.t.) blazen	De jarige de brandende kaarsjes uit.
11. (o.v.t.) lusten	Hij geen spuitjes en geen worteltjes.
12. (o.v.t.) beroven	Het oude vrouwtje de winkelier.
13. (o.v.t.) wegspoelen	Onze tent na de flinke regenbui.....
14. (o.v.t.) zijn	Marian als klein kind erg eigenwijs.
15. (o.v.t.) veranderen	In welke kleur zij haar haar?

Oefening 22 onvoltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) verzuimen De kinderen te vaak bij de Franse les.
2. (o.v.t.) worden Waarom hij in de pauze zo boos?
3. (o.v.t.) gebeuren er maar weer eens iets leuks!
4. (o.v.t.) praten Hij niet graag over zijn ongeluk.
5. (o.v.t.) ontmoeten Hoe je vader je moeder?
6. (o.v.t.) tellen In de blokkenhoek de kleuters de blauwe blokken.
7. (o.v.t.) gymmen Welke knul er de vorige les niet mee?
8. (o.v.t.) douchen Het stinkende meisje maar één keer in de maand.
9. (o.v.t.) vinden Hoe je vorige keer de oplossing van de som?
10. (o.v.t.) rekenen Hij uren aan de moeilijke opgaven.
11. (o.v.t.) redden De brigadier de bewusteloze zwemmer.
12. (o.v.t.) lopen Ik mee met de avondvierdaagse.
13. (o.v.t.) hoesten Tijdens de examens de studenten om de beurt.
14. (o.v.t.) bijten Bij mijn oom en tante op de boerderij de hond mij.
15. (o.v.t.) witten Afgelopen zaterdag mijn vader het plafond.

Voltooid tegenwoordige tijd (v.t.t.)

Weet je nog? (voor uitgebreide uitleg zie theorie vanaf pagina 55)

enkelvoud

• ik	⇒	heb gefietst	⇒	ben bestolen	⇒	word gezocht
• jij, je, u	⇒	hebt gefietst	⇒	bent bestolen	⇒	wordt gezocht
• hij, zij, ze, het	⇒	heeft gefietst	⇒	is bestolen	⇒	wordt gezocht

meervoud

• wij, we	⇒	hebben gefietst	⇒	zijn bestolen	⇒	worden gezocht
• jullie	⇒	hebben gefietst	⇒	zijn bestolen	⇒	worden gezocht
• zij, ze	⇒	hebben gefietst	⇒	zijn bestolen	⇒	worden gezocht

zwakke werkwoorden

Is de laatste letter van de stam (hele werkwoord min **en**) de **t, k, f, s, ch** of **p** ('t kofschip)?

Ja? Het voltooid deelwoord eindigt op een **t**.

Voorbeelden:

• stoppen	⇒	stop	⇒	gestopt
• plukken	⇒	pluk	⇒	geplukt

Nee? Het voltooid deelwoord eindigt op een **d**.

Voorbeelden:

• boenen	⇒	boen	⇒	geboend
• roeien	⇒	roei	⇒	geroeid

sterke werkwoorden

Het voltooid deelwoord van sterke werkwoorden eindigt bijna altijd op **en**. Schrijf het woord zoals je het hoort.

Voorbeelden:

• lopen	⇒	liep	⇒	gelopen
• zwemmen	⇒	zwom	⇒	gezwommen

Soms eindigt het voltooid deelwoord van sterke werkwoorden op een **t** en in een enkel geval op een **d**.

Voorbeelden:

• kopen	⇒	kocht	⇒	gekocht
• brengen	⇒	bracht	⇒	gebracht
• vragen	⇒	vroeg	⇒	gevraagd

Oefening 23 voltooid tegenwoordige tijd enkelvoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (v.t.t.) opzetten	Ik	met mijn partner een nieuw bedrijf
2. (v.t.t.) verstoppen	Waar	jij je geld
3. (v.t.t.) botsen	Er	op het kruispunt een auto tegen een brommer
4. (v.t.t.) uitnodigen	Waarom	je Francis niet
5. (v.t.t.) luisteren	Je	waarschijnlijk niet goed
6. (v.t.t.) bijten	Van angst	zij op haar lip
7. (v.t.t.) vouwen	De kleine kleuter	een mooi vogeltje
8. (v.t.t.) bewijzen	Hij	zijn doorzettingsvermogen
9. (v.t.t.) herdenken	De Tweede Wereldoorlog	op de Dam.
10. (v.t.t.) organiseren	Mijn oom	een congres voor kanker
11. (v.t.t.) ontbijten	Ik	met mijn vriend in een café
12. (v.t.t.) verheugen	De directeur	zich
13. (v.t.t.) hoesten	De vuilnisman	de hele nacht
14. (v.t.t.) werken	Zij	heel haar leven in het buitenland
15. (v.t.t.) landen	De helikopter	op de open plek

Oefening 24 voltooid tegenwoordige tijd meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (v.t.t.) bestemmen	Wij	deze kamer als badkamer
2. (v.t.t.) overbrengen	Door het lawaai	we de boodschap nog niet
3. (v.t.t.) natellen	We	het geld op onze bankrekening
4. (v.t.t.) erven	De kinderen	het vermogen van hun oudoom
5. (v.t.t.) slopen	De oude huizen zullen in oktober	
6. (v.t.t.) opknappen	De gevels van ons huis	binnenkort
7. (v.t.t.) zakken	Mijn zussen	allebei voor hun rijexamen
8. (v.t.t.) krijgen	Van Sinterklaas	we veel leuke dingen
9. (v.t.t.) brabbelen	Onze neefjes	van vijf tot zes
10. (v.t.t.) opsnuiven	De vieze luchtjes	door ons
11. (v.t.t.) gillen	De vrouwen	om hulp
		bij de brand.
12. (v.t.t.) durven	Dat we dat bungeejumpen	!
13. (v.t.t.) overleven	Wij	het ernstige ongeluk
gelukkig
14. (v.t.t.) kneden	Op het feestje	de kinderen
het koekjesdeeg
15. (v.t.t.) vergroten	De leukste foto's van ons uitje
.....	

Voltooid verleden tijd (v.v.t.)

Weet je nog? (voor uitgebreide uitleg zie pagina 55)

enkelvoud

• ik	⇒	had gefietst	⇒	was bestolen	⇒	werd gezocht
• jij, je, u	⇒	had gefietst	⇒	was bestolen	⇒	werd gezocht
• hij, zij, ze, het	⇒	had gefietst	⇒	was bestolen	⇒	werd gezocht

meervoud

• wij, we	⇒	hadden gefietst	⇒	waren bestolen	⇒	werden gezocht
• jullie	⇒	hadden gefietst	⇒	waren bestolen	⇒	werden gezocht
• zij, ze	⇒	hadden gefietst	⇒	waren bestolen	⇒	werden gezocht

zwakke werkwoorden

Is de laatste letter van de stam (hele werkwoord min en) de **t, k, f, s, ch** of **p** ('t kofschip)?

Ja? Het voltooid deelwoord eindigt op een **t**.

Voorbeelden:

• stoppen	⇒	stop	⇒	gestopt
• plukken	⇒	pluk	⇒	geplukt

Nee? Het voltooid deelwoord eindigt op een **d**.

Voorbeelden:

• boenen	⇒	boen	⇒	geboend
• roeien	⇒	roei	⇒	geroeid

sterke werkwoorden

Het voltooid deelwoord van sterke werkwoorden eindigt bijna altijd op **en**. Schrijf het woord zoals je het hoort.

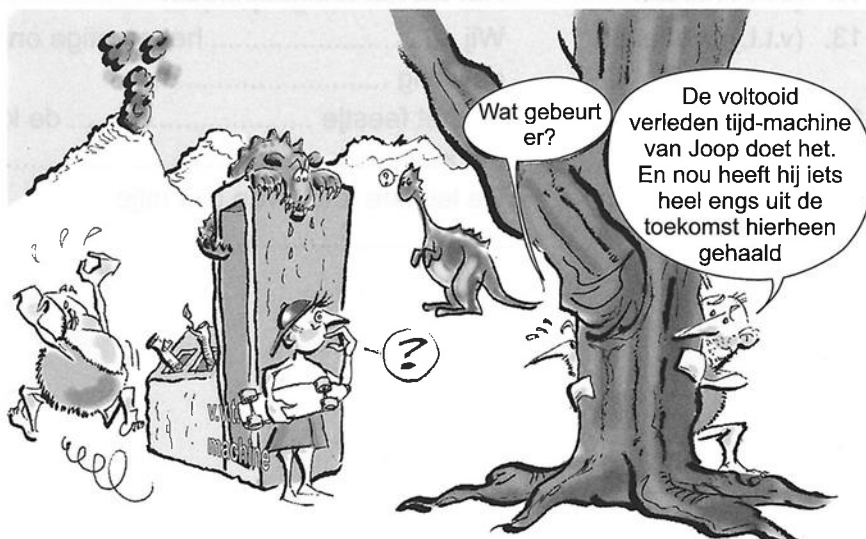
Voorbeelden:

• lopen	⇒	liep	⇒	gelopen
• zwemmen	⇒	zwom	⇒	gezwommen

Soms eindigt het voltooid deelwoord van sterke werkwoorden op een **t** en in een enkel geval op een **d**.

Voorbeelden:

• kopen	⇒	kocht	⇒	gekocht
• brengen	⇒	bracht	⇒	gebracht
• vragen	⇒	vroeg	⇒	gevraagd

Oefening 25 voltooid verleden tijd enkelvoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (v.v.t.) tillen In Zeeland ik te veel zakken aarde
2. (v.v.t.) vertellen ik jou de waarheid maar eerder
3. (v.v.t.) ophoesten De hond zijn eten weer
4. (v.v.t.) surfen De surfer op de golven in Miami
5. (v.v.t.) vallen Het meisje gisteren in de sneeuw
6. (v.v.t.) spelen Mijn zoon in de speeltuin
7. (v.v.t.) slijpen De scharensliiep mijn schaar
8. (v.v.t.) wassen Zij haar haar
9. (v.v.t.) roesten Het ijzer van de kiel van de boot
10. (v.v.t.) klauteren De aap naar boven in de boom
11. (v.v.t.) huppelen In het gras de paashaas om de bomen heen
12. (v.v.t.) tennissen Op Wimbledon hij voor de beker.
13. (v.v.t.) besparen Hij vier procent op zijn hypotheek
14. (v.v.t.) bewonen Mijn tante voor drie maanden de woonboot
15. (v.v.t.) betalen De buurman zijn energierekening weer niet

Oefening 26 voltooid verleden tijd meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (v.v.t.) geeuwen	De kinderen de hele middag in de klas
2. (v.v.t.) rafelen	Alle draadjes onder aan de rok
3. (v.v.t.) knielen	In de kerk de gelovigen bij het Mariabeeld
4. (v.v.t.) plakken	De kleuters hun knutselwerkje mooi
5. (v.v.t.) ondertekenen	De ouders het adoptiecontract
6. (v.v.t.) toeteren	De twee auto's een uur lang
7. (v.v.t.) pruttelen	De pannen met soep lang genoeg
8. (v.v.t.) overnachten	In Zwitserland de trekkers in een hooiberg.
9. (v.v.t.) betasten	De douanebeambten de toerist
10. (v.v.t.) fronsen	De agenten hun wenkbrauwen bij de arrestatie
11. (v.v.t.) zouten	Op zee de schippers de vis
12. (v.v.t.) bekeuren	De boswachters deze week tien wildplassers
13. (v.v.t.) baden	De jonge eendjes in de vijver
14. (v.v.t.) vangen	Gisteren de vissers drie kilo paling
15. (v.v.t.) verslinden	De krokodillen de toeristen met huid en haar

Oefening 27 voltooid tegenwoordige tijd en voltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (v.v.t.) sneeuwen	Het gisteren
2. (v.t.t.) beschouwen	Ik je altijd als een echte vriend
3. (v.t.t.) skeeleren	Waarom jullie deze week niet
4. (v.t.t.) stressen	Wat jij bij deze bijeenkomst!
5. (v.t.t.) remmen	De wielrenners te laat
6. (v.t.t.) beroven	De dief dezelfde bank weer
7. (v.v.t.) kruiden	De slager de gehaktballen te pittig
8. (v.t.t.) verven	De stukadoor de deur vervolgens
9. (v.t.t.) carpoolen	Vorig jaar wij het hele jaar samen
10. (v.v.t.) regenen	Het veel dit voorjaar!
11. (v.t.t.) vallen	Onze klasgenoot van de trap
12. (v.t.t.) verbouwen	De badkamer volgend jaar
13. (v.v.t.) verbranden	De secretaresse de documenten
14. (v.v.t.) signaleren	De luizenmoeders bij de achtstegroepers luizen
15. (v.t.t.) bakken	Oma met haar kleinkinderen koekjes

Oefening 28 voltooid tegenwoordige tijd en voltooid verleden tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (v.t.t.) rammelen	De baby met zijn rammelaar
2. (v.t.t.) vertrouwen	Ik mijn rijke oom nooit
3. (v.t.t.) giechelen	Om die grap we lang
4. (v.v.t.) hagelen	Tijdens de wintersport het veel
5. (v.v.t.) uitschelden	Een groepje negers de blanke jongen
6. (v.v.t.) uitglijden	Peter met zijn snowboard
7. (v.t.t.) fantaseren	Waarover jij nu weer
8. (v.v.t.) afzakken	Zijn broek tot op zijn kuiten
9. (v.t.t.) beschermen	De boswachter de herten dit jaar extra
10. (v.t.t.) werpen	Het schaap drie lammetjes
11. (v.v.t.) verontreinigen	De olie van het schip het water behoorlijk
12. (v.t.t.) leegeten	Sophie haar bordje niet
13. (v.t.t.) verblinden	De auto mij met zijn lichten.
14. (v.t.t.) darten	Mijn man dit weekend
15. (v.t.t.) verorberen	De boze wolf de drie biggetjes

Engelse werkwoorden

Weet je nog? (voor uitgebreide uitleg zie pagina 55)

Bij deze werkwoorden **luister** je naar de laatste klank van de stam (het hele werkwoord min **en**). Hoor je één van de klanken uit 't **kofschip** dan krijg je **te(n)**. Hoor je een andere letter dan krijg je **de(n)**.

Voorbeelden:

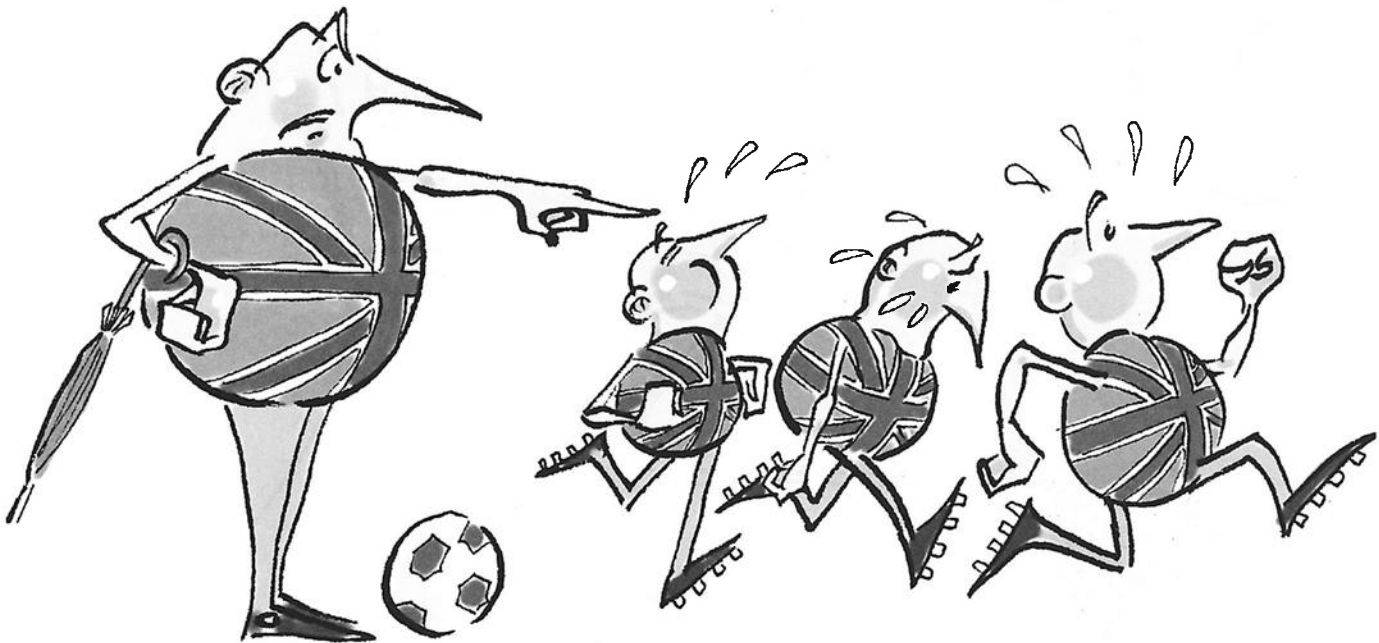
- faxen ⇒ fax ⇒ je hoort de **s** op het eind ⇒ faxte
- mailen ⇒ mail ⇒ je hoort de **l** op het eind ⇒ mailde

Oefening 29 Engelse werkwoorden

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.t.t.) managen Hij het bedrijf fantastisch.
2. (v.t.t.) computeren De twee vrienden de hele dag
3. (o.v.t.) faxen De secretaresse de brief naar mijn nummer.
4. (v.v.t.) lunchen De zakenvrouwen in het cafetaria
5. (o.v.t.) joggen Een opa van zeventig jaar nog elke dag.
6. (v.t.t.) coachen De man op de fiets de roeier goed
7. (o.t.t.) updaten Wanneer ga jij je schema's eens?
8. (v.v.t.) resetten Je je computer toch niet?
9. (o.v.t.) downloaden Hij de nieuwe film van internet.
10. (o.t.t.) hockeyen Het team zondag tegen de kampioen.
11. (o.v.t.) mailen Vanuit het buitenland de au pair regelmatig naar huis.
12. (o.v.t.) internetten Zelfs mijn ouders op vakantie.
13. (v.v.t.) cricket Afgelopen weekend we in Soest.
14. (v.t.t.) tennis Mijn schoonvader deze winter veel in de hal
15. (o.t.t.) trainen jij met voetbal altijd op woensdagavond?

Bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord

Weet je nog? (voor uitgebreide uitleg zie pagina 55)

1. Schrijf het woord zo kort mogelijk.
2. Schrijf het bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord met **en** als het voltooid deelwoord zelf ook op **en** eindigt.

Voorbeelden:

- De foto's zijn vergroot → de vergrote foto's
- Het brood is gebakken → het gebakken brood

Oefening 30 bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. herhalen Na waarschuwingen kreeg ik een bekeuring.
2. verversen Het water van de bloemen ziet er weer goed uit.
3. schillen De kat sprong op de pan met aardappelen.
4. verwennen Het kind bleef maar zeuren om een snoepje.
5. ontploffen De bom zorgde voor een hoop rommel.
6. verkleden In het spookhuis schrokken we van de man.
7. schrijven In de brief zaten nog veel spelfouten.
8. verbouwen In het huis moest nog veel gebeuren.
9. haten Waarom moest de man vertrekken?
10. vergroten Naast het ouderlijk bed hangen foto's van oma.
11. aanrijden De auto moet snel gerepareerd worden.
12. verbranden In onze achtertuin zie je nog de resten van takken.
13. lijmen Bij handvaardigheid staan onze werkstukken.
14. horen De beller reageerde op de zojuist muziek.
15. spingen Ik heb de stukken van het glas bij elkaar geveegd.

Oefening 31 bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord

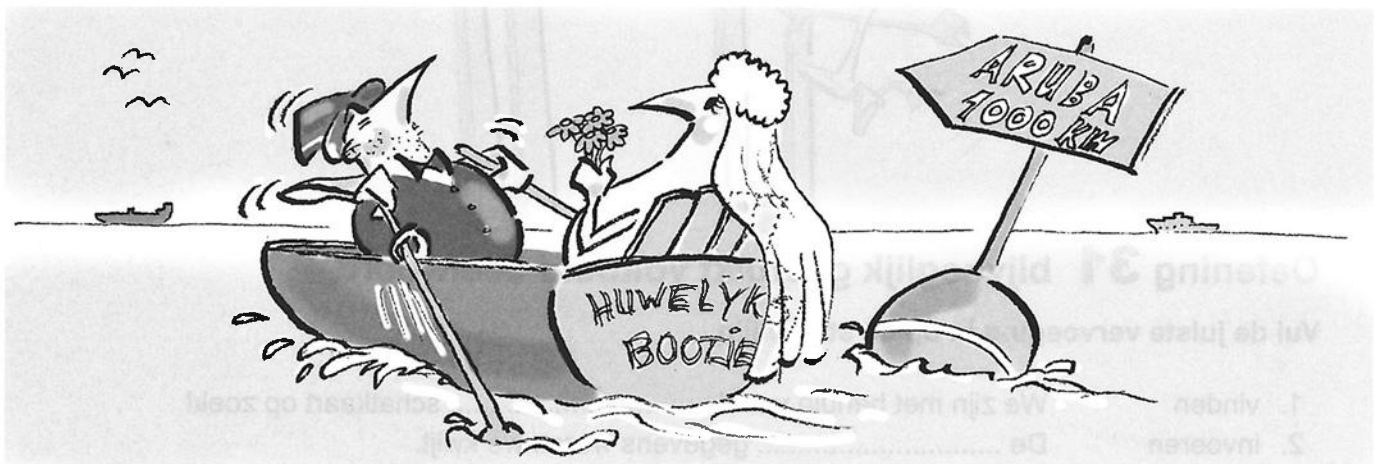
Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. vinden We zijn met behulp van de schatkaart op zoek!
2. invoeren De gegevens waren we kwijt.
3. verzamelen De mooie schelpen waren uit de zak gevallen.
4. beantwoorden Heb je het stencil met de vragen weggegooid?
5. witten Het kind tekende op de pas muur.
6. organiseren Het door mij feest van zaterdag gaat niet door.
7. verven De schilder stootte zich aan de net deur.
8. beloven Het bedrag bleek af te wijken.
9. redden De drenkelingen waren heel dankbaar.
10. uitproberen Het door mij recept smaakte prima.
11. beroven Ik heb medelijden met het vrouwtje op de hoek.
12. schieten De jachthond haalde de eend op uit het veld.
13. kloppen Wij hebben van de eieren gesnoept.
14. vallen De meester bracht de jongen naar de dokter.
15. vermelden Bij het paspoort klopten de gegevens niet.

Oefening 32 bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. bedriegen De echtgenote verliet woedend het huis.
2. serveren Het bezoek genoot van de hapjes.
3. verdienen Mijn vakantiegeld besteed ik aan mijn scooter.
4. gebruiken De trui moest nu echt in de was.
5. verminderen Hij zit deze maand krap bij kas door zijn salaris.
6. toejuichen Het team speelde de sterren van de hemel.
7. shaken Ik ben gek op vers milkshake.
8. klutsen Op zondag maakt mijn vader van eieren een omelet.
9. doven In de kamer rook het naar de kaarsen.
10. ophalen De kousen zakten weer af.
11. stranden Wij kwamen op het zand het schip tegen.
12. bevroren Wij gaan zo schaatsen op de vijver.
13. inzamelen De kledingstukken gingen naar Kenia.
14. berechten De gevangene raakte in paniek.
15. trouwen Het pas stel ging op huwelijksreis naar Aruba.

Onvoltooid tegenwoordig toekomstige tijd (o.t.t.t.)

Weet je nog? (voor uitgebreide uitleg zie pagina 55)

enkelvoud

- ⇒ ik zal schrijven
- ⇒ jij, je, u zal schrijven
- ⇒ hij, zij, het zal schrijven

meervoud

- ⇒ wij, we zullen schrijven
- ⇒ jullie zullen schrijven
- ⇒ zij, ze zullen schrijven

Oefening 33 onvoltooid tegenwoordig toekomstige tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.t.t.t.) plegen	Hij de moord binnen een jaar
2. (o.t.t.t.) staren	Voortaan het oude vrouwtje voor zich uit
3. (o.t.t.t.) gieren	je niet meer zo van het lachen in de klas?
4. (o.t.t.t.) flitsen	De politie als je te hard rijdt.
5. (o.t.t.t.) opsnuiven	Ik de rook niet langer
6. (o.t.t.t.) doorkruisen	Tessa mijn plannen steeds willen
7. (o.t.t.t.) optreden	Wanneer jij weer in de schouwburg
8. (o.t.t.t.) opleveren	De aannemer het huis in het voorjaar
9. (o.t.t.t.) verhuizen	Wanneer jullie naar het nieuwe huis
10. (o.t.t.t.) presteren	Ik hoop dat je nu eens gaan
11. (o.t.t.t.) fascineren	Wij denken dat dit boek jou wel
12. (o.t.t.t.) voeren	De politieke partijleider een stevige campagne
13. (o.t.t.t.) fantaseren	je altijd over je dromen blijven
14. (o.t.t.t.) opdrinken	jullie je melk op school
15. (o.t.t.t.) spelen	Zij de hoofdrol in het toneelstuk

Onvoltooid verleden toekomstige tijd (o.v.t.t.)

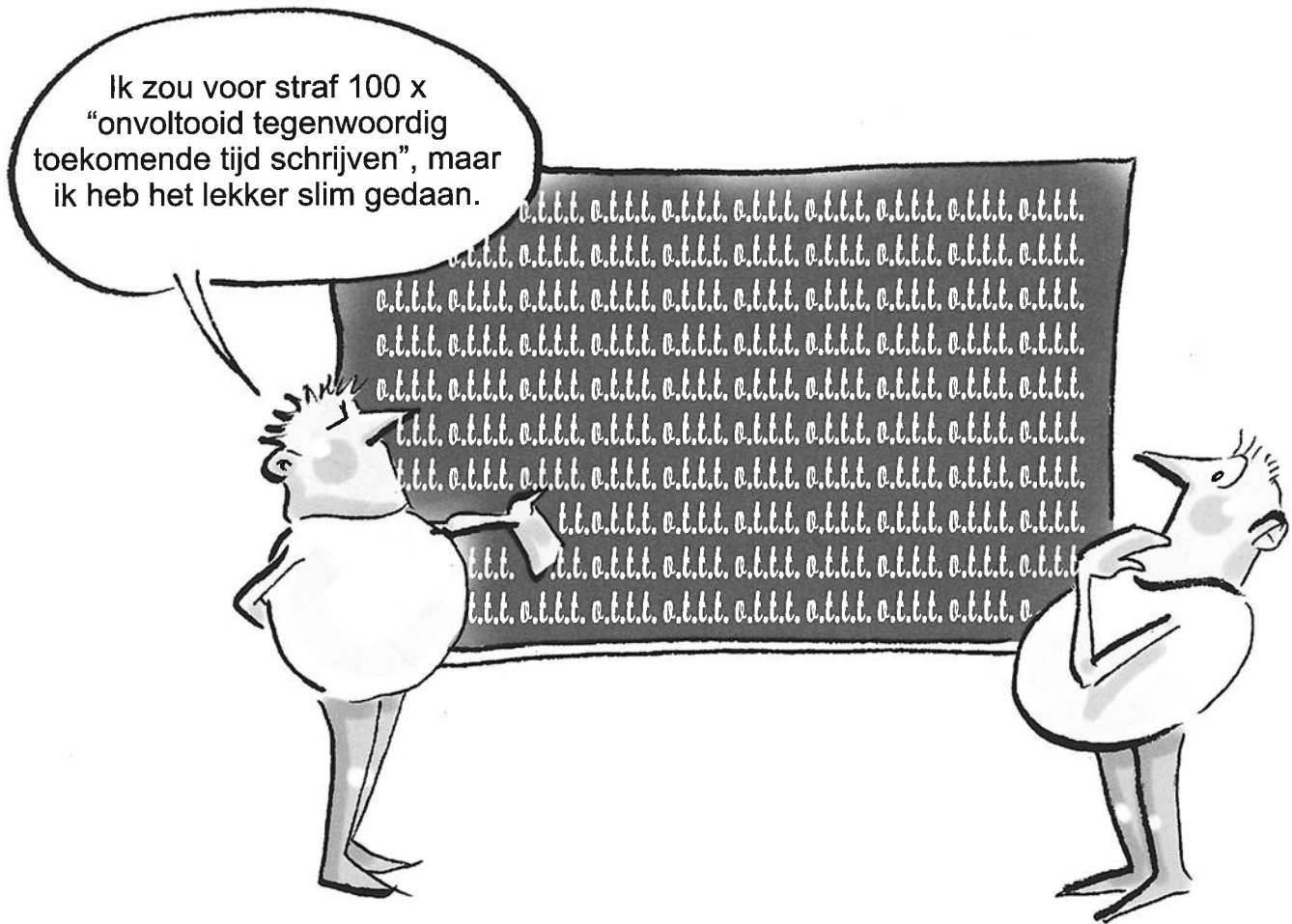
Weet je nog? (voor uitgebreide uitleg zie pagina 55)

enkelvoud

- ⇒ ik zou schrijven
- ⇒ jij, je, u zou schrijven
- ⇒ hij, zij, het zou schrijven

meervoud

- ⇒ wij, we zouden schrijven
- ⇒ jullie zouden schrijven
- ⇒ zij, ze zouden schrijven

Oefening 34 onvoltooid verleden toekomstige tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.t.) sjouwen	Hij de was naar boven
2. (o.v.t.t.) behalen	Waarom denk je dat zij een goed resultaat?
3. (o.v.t.t.) beminnen	Ik snap niet waarom hij mij willen
4. (o.v.t.t.) heersen	De kroonprins eigenlijk vanaf dit jaar gaan
5. (o.v.t.t.) tonen	Jij mij deze week het begin van je werkstuk
6. (o.v.t.t.) tellen	jij de kassabonnetjes voor mij na willen
7. (o.v.t.t.) dansen	Jullie toch ook op het feest?
8. (o.v.t.t.) meezingen	Waarom jullie niet
9. (o.v.t.t.) klinken	In het echt deze stemmen veel mooier
10. (o.v.t.t.) geuren	Deze bloemen toch lekker moeten
11. (o.v.t.t.) verdrinken	De koe nog als je het hek niet sluit!
12. (o.v.t.t.) kluiven	We van mijn oma niet van de kip mogen

13. (o.v.t.t.) wandelen	Met dit mooie weer we kunnen gaan
14. (o.v.t.t.) beloven	Waarom hij me dat niet willen
15. (o.v.t.t.) peinzen	Ik over de schoolkeuze niet langer

Voltooid tegenwoordig toekomstige tijd (v.t.t.t.)

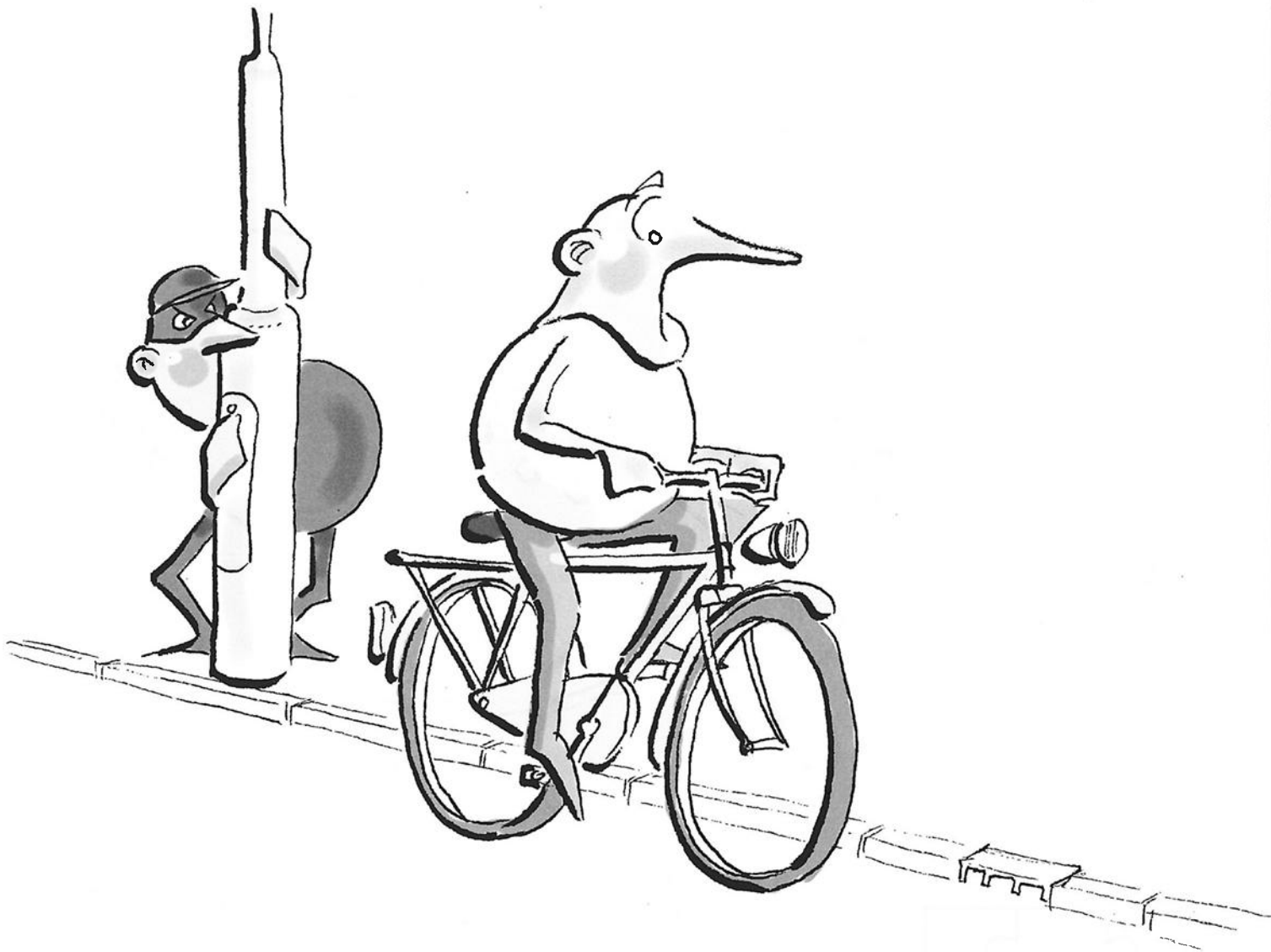
Weet je nog? (voor uitgebreide uitleg zie pagina 55)

enkelvoud

- ik ⇒ zal gefietst hebben ⇒ zal bestolen zijn ⇒ zal gezocht worden
- jij, je, u ⇒ zal gefietst hebben ⇒ zal bestolen zijn ⇒ zal gezocht worden
- hij, zij, ze, het ⇒ zal gefietst hebben ⇒ zal bestolen zijn ⇒ zal gezocht worden

meervoud

- wij, we ⇒ zullen gefietst hebben ⇒ zullen bestolen zijn ⇒ zullen gezocht worden
- jullie ⇒ zullen gefietst hebben ⇒ zullen bestolen zijn ⇒ zullen gezocht worden
- zij, ze ⇒ zullen gefietst hebben ⇒ zullen bestolen zijn ⇒ zullen gezocht worden

Oefening 35 voltooid tegenwoordig toekomstige tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (v.t.t.t.) vergissen	Ik	me wel
2. (v.t.t.t.) snijden	De rozenkweker	zich
3. (v.t.t.t.) raden	Hij is benieuwd wie de uitkomst goed	
4. (v.t.t.t.) duren	De film	langer
5. (v.t.t.t.) uitlenen	Ik	de dvd
6. (v.t.t.t.) oefenen	We	van te voren goed
7. (v.t.t.t.) goochelen	Je	al vaker
8. (v.t.t.t.) lokken	De visser	de vissen
9. (v.t.t.t.) krabben	Het kind	door de kat
10. (v.t.t.t.) bietsen	De hond	het koekje bij zijn baas
11. (v.t.t.t.) kammen	De haren	al lang niet
12. (v.t.t.t.) grijzen	De verlegen man	toch
13. (v.t.t.t.) verbazen	De onderzoeker	zich
14. (v.t.t.t.) geven	De leerkracht	hem wel strafwerk
15. (v.t.t.t.) herinneren		de programmeur zich de code

Voltooid verleden toekomstige tijd (v.v.t.t.)

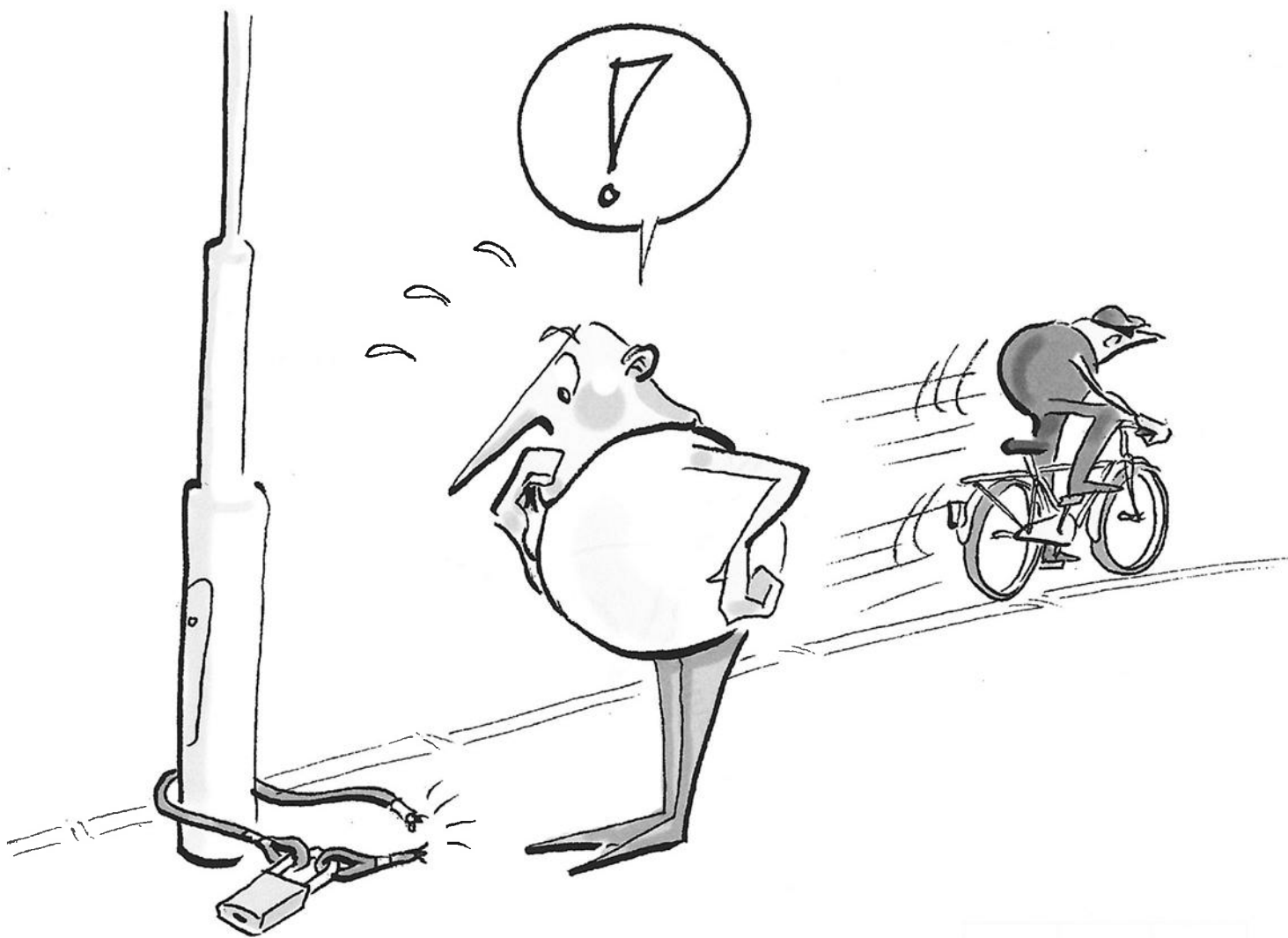
Weet je nog? (voor uitgebreide uitleg zie pagina)

enkelvoud

• ik	⇒ zou gefietst hebben	⇒ zou bestolen zijn	⇒ zou gezocht worden
• jij, je, u	⇒ zou gefietst hebben	⇒ zou bestolen zijn	⇒ zou gezocht worden
• hij, zij, ze, het	⇒ zou gefietst hebben	⇒ zou bestolen zijn	⇒ zou gezocht worden

meervoud

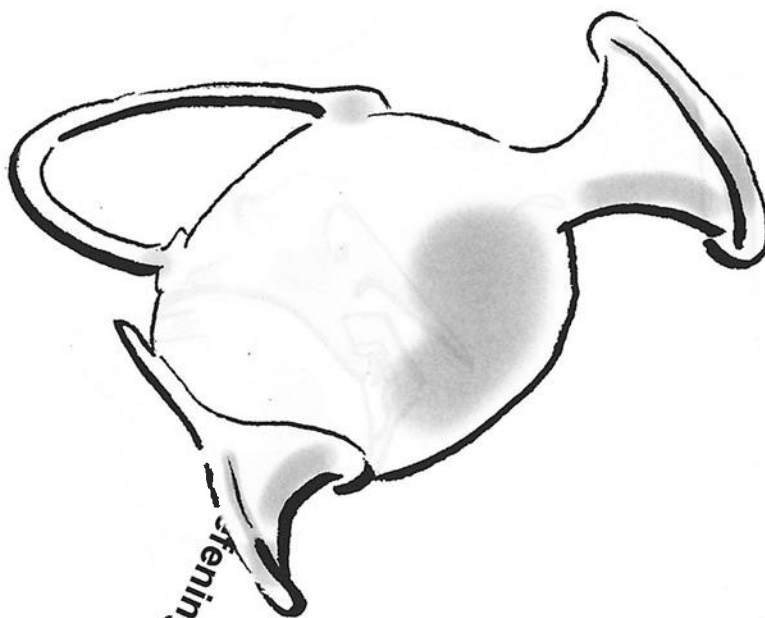
• wij, we	⇒ zouden gefietst hebben	⇒ zouden bestolen zijn	⇒ zouden gezocht worden
• jullie	⇒ zouden gefietst hebben	⇒ zouden bestolen zijn	⇒ zouden gezocht worden
• zij, ze	⇒ zouden gefietst hebben	⇒ zouden bestolen zijn	⇒ zouden gezocht worden

Oefening 36 voltooid verleden toekomstige tijd enkelvoud en meervoud

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (v.v.t.t.) troosten	Wij	de weduwe
2. (v.v.t.t.) verven	Ik	mijn haren
3. (v.v.t.t.) jagen	Mijn opa	op de beer
4. (v.v.t.t.) bloeien	Waarom	deze bollen niet nu al
5. (v.v.t.t.) gooien	Ik	die taart naar hem
6. (v.v.t.t.) trouwen	Hij	nooit met haar
7. (v.v.t.t.) opruimen	Waarom	jij dat voor mij
8. (v.v.t.t.) omzagen	Waarom	de boswachter de boom
9. (v.v.t.t.) restaureren	Het kasteel	moeten
10. (v.v.t.t.) fotograferen	De fotograaf	eigenlijk de olifanten
11. (v.v.t.t.) uitstallen	De jarige	zijn cadeaus
12. (v.v.t.t.) serveren	De ober	ons nog een drankje
13. (v.v.t.t.) opvouwen	Mijn moeder	de laatste was
14. (v.v.t.t.) ontglippen	Wat	aan mijn aandacht
15. (v.v.t.t.) leeglopen	De kruik	wel

Oefening 36
Oefening 35
Oefening 34
Oefening 33
Oefening 32
Oefening 31
Oefening 30
Oefening 29
Oefening 28
Oefening 27
Oefening 26
Oefening 25

Puzzelmix 1 tegenwoordige tijd

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. verkwisten Iedere week hij zijn zakgeld aan snoep.
2. juichen De supporters bij de wedstrijd.
3. overnachten Wij in een superluxe hotelkamer.
4. vervelen jij je in de vakantie ook altijd?
5. schelden jij eens niet zo naar je moeder!
6. zemen De werkster iedere maand de ramen.
7. scheuren Het papier ik uit de blocnote.
8. omvallen De boom in de storm op mijn brievenbus.
9. telefoneren De secretaresse het grootste gedeelte van de dag.
10. beplanten De dochter van de boerin haar moestuintje.
11. zwemmen Mijn vader elke ochtend vijf kilometer.
12. barsten Het stenen kopje als het valt op de harde vloer.
13. feesten Wij heel wat af met carnaval in Brabant.
14. koken De jongelui elke dinsdagavond met elkaar.
15. genieten Ton van de zon op zijn balkon.

Puzzel

Wanneer je de juiste antwoorden hebt gegeven, ontstaat er een woord onder de pijl.

↓

antwoord zin 1									
antwoord zin 13									
antwoord zin 7									
antwoord zin 12									
antwoord zin 2									
antwoord zin 15									
				!					

Puzzelmix 2 tegenwoordige tijd

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. onthouden Ik kan de Franse woordjes maar niet
2. trekken Straks we de tweeling met de slee door het bos.
3. kosten Wat die nieuwe merkspijkerbroek van jou?
4. ontvreemden Waarom iemand iets van iemand anders?
5. flonkeren De ogen van de weerwolf in het maanlicht.
6. winnen Mijn team dit jaar weer het clubtoernooi.
7. leven De kluizenaar alleen in de bergen.
8. vermoeden je ook dat we na de pauze een toets krijgen?
9. sparen De grootouders elke maand voor hun kleinkinderen.
10. rusten Ik niet voordat ik de strijd gewonnen heb!
11. broeden De pinguïn op zijn ei.
12. suizen De oostenwind in mijn oren!
13. grazen In welke wei de koeien?
14. scheiden De helft van de ouders vandaag de dag.
15. verbroederen Na al die jaren de vijanden zich weer.

Puzzel

Zet een kruis door de vakjes van de zinnen waarvan het onderwerp enkelvoud is. De overige letters vormen een woord.

1	2	3	4	5
f	p	a	m	r
6	7	8	9	10
e	t	o	i	k
11	12	13	14	15
s	o	m	r	a

					!
--	--	--	--	--	---

Puzzelmix 3 verleden tijd

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. verwonderen De moeder zich over haar dochters eerste stapjes.
2. vergezellen De vrienden elkaar op weg naar het concert.
3. promoten De directeur zijn nieuwe product.
4. nastreven hij een nieuw record
5. inspireren De moderne kunstenaar zijn leerlingen.
6. huilen Waarom hij tranen met tuiten?
7. onderhouden De conciërge het gebouw uitstekend.
8. droppen De vereniging de studenten in het donkere bos.
9. barsten De voorruit van de auto in vele stukjes.
10. aanraden hij jou echt om te stoppen?
11. bepleiten De advocaat een mild vonnis voor zijn cliënt.
12. overschrijden De automobilist de maximale snelheid.
13. profiteren Deze week we van de aanbiedingen van de week.
14. gieten Zelfs in het voorjaar het van de regen!
15. inlichten De verzekeringsmaatschappij ons te laat

Puzzel

Kleur de vakjes van de zinnen met zwakke werkwoorden. Welke letter wordt er uitgebeeld?

8	15	3
2	12	13
1	5	10
4	7	11
9	14	6

Puzzelmix 4 verleden tijd

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. kleven Er kauwgom aan mijn stoel op school.
2. zuchten Omdat ik ontslag kreeg, ik eens diep.
3. zenden Hij mij een bos met mooie rode rozen.
4. luiden De beiaardier de klokken op tijd.
5. herstellen De juwelier de schade aan de dure armband.
6. glanzen De kristallen glazen in de zon.
7. rijden Omdat mijn vader de sleutel vergeten was, we terug.
8. scheppen De buurjongen wel vier scheppen suiker in de thee.
9. passen In de winkel ik een galajurk.
10. aarzelen De kleine kat, maar liep toch naar het konijn.
11. beoefenen De atleet zijn sport al van jongs af aan.
12. kruiden Achter in de winkel de poelier de kip.
13. kopen Hij een nieuw huis van het geld van zijn ex.
14. starten De promotiemedewerker de campagne.
15. zullen je nou wel blijven roken, nu je zo hoest?

Puzzel

In de puzzel staan van links naar rechts, van rechts naar links, van boven naar beneden en van beneden naar boven de antwoorden van de zinnen 3, 4, 7, 8, 9, 11, 13, 14 en 15. Streep de woorden door. De letters die overblijven vormen een zin. De letters in de puzzel mogen meerdere keren gebruikt worden.

d	n	p	a	s	t	e	l	e
i	e	t	i	s	g	o	u	t
e	d	k	z	o	n	d	i	p
b	e	o	e	f	e	n	d	e
d	r	c	o	z	o	u	d	h
p	g	h	e	l	o	s	e	c
e	t	t	r	a	t	s	t	s

								!

Puzzelmix 5 tegenwoordige tijd en verleden tijd

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. gillen Tijdens de overval gisteren een klant moord en brand.
2. bevrozen Door de kou vorige winter onze waterleiding.
3. leven De prins en prinses daarna nog lang en gelukkig.
4. besteden Hij zijn zakgeld afgelopen jaar alleen aan snoep.
5. beven Toen hij bedreigd werd, de oude man.
6. opereren De chirurg afgelopen jaar veel patiënten.
7. dragen Toen de begrafenis was, de weduwe zwarte kleding.
8. opladen Mijn vader nu alle batterijen
9. glanzen Haar ogen toen ze het grote cadeau zag.
10. redden Hoeveel mensen de reddingsbrigade vorig jaar?
11. ontroeren deze film jou ook nog, nu je hem weer kijkt?
12. omarmen De moeder haar kinderen, toen ze thuis kwamen.
13. vermoeden jij dat hij de waarheid spreekt?
14. ophoepelen nou eens een keer!
15. versuffen Zij toen ze de verdoving kreeg.

Puzzel

Wanneer je de juiste antwoorden hebt gegeven, ontstaat er een woord onder de pijl.

↓

antwoord zin 1								
antwoord zin 9								
antwoord zin 11								
antwoord zin 6								
antwoord zin 8								
antwoord zin 14								
				!				

Puzzelmix 6 tegenwoordige tijd en verleden tijd

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. ontploffen De bommen vorige zomer in de drukke tunnel.
2. braden Oma de gehaktballen vroeger extra bruin.
3. malen De molenaar vandaag het koren voor het brood.
4. verminderen jij je snelheid eens een beetje!
5. bevrijden Amerikanen de Nederlanders in 1945.
6. verbazen Ik me nu weer over jou!
7. beschouwen Jij mij op dit moment toch ook als je beste vriendin?
8. shoppen Vorige week in Amsterdam, ik met Sarah.
9. verkorten De conciërge afgelopen dinsdag het rooster.
10. blesseren Wanneer jij je knie ook al weer?
11. staken Als het zo regent, de scheidsrechter de wedstrijd.
12. herkennen Je je eigen moeder toch, als ze voor je staat?
13. raken De dartpijl daarnet bijna mijn oog!
14. geeuwen Nog voordat het bedtijd was, er drie kinderen.
15. storen Het me behoorlijk dat je zo door de les heen praat!

Puzzel

Zet een kruis door de vakjes van de zinnen die in de verleden tijd staan. De overige letters vormen een woord.

1	2	3	4	5
b	e	k	n	o
6	7	8	9	10
a	p	s	i	t
11	12	13	14	15
z	e	a	z	g

--	--	--	--

			!
--	--	--	---

Puzzelmix 7 voltooide tijd

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. gehoorzamen Hij heeft zijn vader niet
2. toevoegen Deze pagina is door mij
3. serveren Er werd mij een heerlijk ontbijt
4. overgieten Wij hebben het nieuwe gras met water.
5. kweken Wat worden er voor kruiden in je tuintje?
6. verdienen Ik had aardig wat met die klus!
7. typen De brief was in het jaar 1950.
8. schreeuwen Waarom heb je zo naar mij?
9. toejuichen De koningin werd door het volk
10. inzamelen Ik heb gisteren geld voor het reumafonds.
11. verdoven De hond werd voor de operatie.
12. vrezen Er werd na het ongeluk voor zijn leven
13. betalen De rekening is door mijn ouders
14. verliezen Wij hebben de wedstrijd al weer
15. voorbereiden Jullie hebben je examen niet goed

Puzzel

Kleur de vakjes van de zinnen waarvan het voltooid deelwoord eindigt op een **d**. Welke letter wordt er uitgebeeld?

2	10	6
11	4	13
3	15	1
8	9	5
12	7	14

Puzzelmix 8 voltooide tijd

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. bieden Zij hebben duizend euro op het schilderij
2. verbazen Ik had me over zijn opmerking
3. beleven In mijn vakantie heb ik niks bijzonders
4. opschuiven Op jouw verzoek zijn de afspraken weer
5. flitsen De camera heeft de overtreding
6. verhuizen Twee kinderen uit de klas zijn dit jaar
7. besteden Onze vrije tijd werd dit jaar aan de tuin
8. bedreigen We zijn door de buren.
9. houden Zij had vroeger eenden in haar tuin.
10. vertonen De film van het kamp is vorige week op school
11. sturen Ik heb je net als vorig jaar een kaartje
12. begroeten We werden door de oma van Jan.
13. krijgen Wanneer heb jij voor het laatst bloemen?
14. gebeuren Is er in jouw leven wel eens iets spannends?
15. arriveren Was het vliegtuig al op Schiphol?

Puzzel

Wanneer je de juiste antwoorden hebt gegeven, ontstaat er een woord onder de pijl.

antwoord zin 12

antwoord zin 9

antwoord zin 3

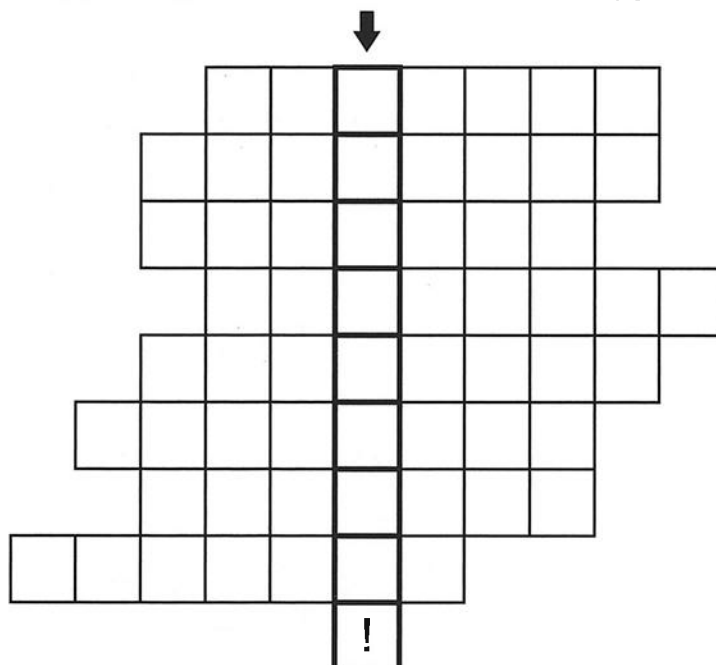
antwoord zin 8

antwoord zin 6

antwoord zin 10

antwoord zin 1

antwoord zin 14

Puzzelmix 9 tegenwoordige tijd en voltooidde tijd

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. denken Ik moet opeens aan je
2. ontwerpen Zij heeft een leuke jas voor de winter.
3. klimmen Hij was boven op het klimrek in de pauze.
4. verjagen De vos heeft de kippen van het erf
5. vinden Heb jij de schat al
6. verbeteren Hij het record van vorig jaar.
7. verzekeren Wij ons tegen ziektekosten.
8. beseffen jij wel wat je allemaal aanricht?
9. slingeren De aap van de ene boom naar de andere.
10. verstaan Ik heb de Iranes niet kunnen
11. verliezen Mijn auto heeft een wiel
12. schaatsen Wij hebben de Elfstedentocht deze winter.
13. knutselen Iedere woensdag Marieke met haar groepje.
14. beloven Zij heeft mij nooit meer te liegen.
15. zijn je altijd zo onvriendelijk?

Puzzel

In de puzzel staan van links naar rechts, van rechts naar links, van boven naar beneden en van beneden naar boven de antwoorden van de zinnen 1, 5, 8, 9, 11 en 15.

Streep de woorden door. De letters die overblijven, vormen een zin. De letters in de puzzel mogen meerdere keren gebruikt worden.

t	d	e	n	k	e	n	w
r	a	t	e	d	o	e	j
e	e	d	r	e	z	b	e
g	e	v	o	n	d	e	n
n	z	o	l	m	e	s	r
i	m	e	r	t	d	e	e
l	v	a	e	k	a	f	n
s	t	i	v	e	b	e	n

							?

Puzzelmix 10 verleden tijd en voltooide tijd

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. twijfelen De meester aan het antwoord van het meisje.
2. vertrekken Wanneer zijn jullie eigenlijk?
3. verdoezelen Zij heeft haar moedervlek met make-up
4. zwemmen Hij heeft een lange afstand
5. kneden De bakker het deeg voor de speculaas.
6. oefenen Heb je wel voldoende voor je toets aardrijkskunde?
7. hoesten Opa de hele winter door.
8. blozen Het is lang geleden dat ik heb
9. lezen De oppas mij iedere avond voor.
10. uitpluizen Zij de puzzel voor mij
11. zwerven Mijn ouders een jaar over de wereld.
12. kijken Waarom heb jij niet uit je doppen?!
13. reizen Mijn neefje heeft nog maar één keer met de trein
14. bestrijden Het virus werd door de tropenarts.
15. roken Waarom heb jij je hele leven stug?

Puzzel

Zet een kruis door de vakjes van de zinnen die in de voltooide tijd staan. De overige letters vormen een woord.

1	2	3	4	5
n	i	s	t	e
6	7	8	9	10
u	t	b	j	e
11	12	13	14	15
s	r	a	x	s

							!
--	--	--	--	--	--	--	---

Puzzelmix 11 samengestelde werkwoorden

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. (o.v.t.) vasthouden De man de hand van zijn echtgenote
2. (o.t.t.) uitglijden De schaatser op de 500 meter.
3. (v.t.t.) oppakken De boeven door de agent
4. (v.v.t.) aanbellen De collectant bij het nieuwe huis
5. (o.t.t.) uitkijken De boswachter over het veld.
6. (o.v.t.) opbieden De mensen tegen elkaar
7. (v.v.t.) opbellen Waarom jullie mij toen niet ?
8. (o.v.t.) vastpakken Uit angst hij de trapleuning
9. (v.t.t.) losmaken De broers de zeilboot
10. (o.v.t.) klaarmaken Moeder het ontbijt voor mij
11. (v.v.t.) geven Oma de bloemen water
12. (o.v.t.) wegwerpen Wij de oude kleren
13. (v.t.t.) meenemen je nog fruit voor ons ?
14. (o.v.t.) binnenkomen Waarom je vrienden niet ?
15. (v.t.t.) uitgaan Waar jij en je zus deze week ?

Puzzel

Kleur de vakjes van de zinnen waarvan het onderwerp in het enkelvoud staat. Welke letter wordt er uitgebeeld?

12	8	11	1	6
9	2	7	4	14
15	13	5	10	3

Puzzelverzamelmix 1

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. vissen Vorige week ik een grote snoek uit de vijver.
2. plenzen Ik ga niet naar buiten, het van de regen!
3. bevinden Nu hij weer in Nederland woont, hij zich vaak bij zijn ouders.
4. opleiden De pas blindengeleidehond liep weg.
5. playbacken De kinderen mogen elke vrijdagmiddag op school
6. oplossen Is de ruzie tussen jullie inmiddels al?
7. carpoolen De collega's van het bedrijf hebben naar het werk.
8. begrenzen Het militaire gebied is met prikkeldraad en hekken
9. besteden Het bedrag aan het goede doel kwam goed terecht.
10. smashen Ik heb per ongeluk tegen mijn tegenstander aan !
11. blesseren De speler was voor drie maanden uitgeschakeld.
12. bespieden De inbreker het huis voordat hij er ging inbreken.
13. bedreigen De soldaat schoot op het leger, toen hij werd.
14. ruilen Als jij met mij dat plaatje, krijg je er twee terug.
15. vinden We moeten eerst even uitrusten, je niet?

Puzzel

In de puzzel staan van links naar rechts, van rechts naar links, van boven naar beneden en van beneden naar boven de antwoorden van de zinnen 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 12, 13, 14 en 15. Streep de woorden door. De letters die overblijven, vormen een woord. De letters in de puzzel mogen meerdere keren gebruikt worden.

e	w	b	e	t	l	i	u	r
d	b	e	e	s	g	b	s	t
d	e	v	d	o	r	e	e	e
e	d	i	e	l	e	g	p	o
i	r	n	t	e	t	r	l	p
p	e	d	s	g	s	e	e	p
s	i	t	e	p	i	n	n	u
e	g	z	b	o	v	s	s	z
b	d	e	v	i	n	d	t	l

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

Puzzelverzamelmix 2

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. vergeten Mijn broer zijn zwembroek, toen hij ging zwemmen!
2. raden eens welk cijfer ik heb voor mijn geschiedenistoets?
3. storten Mijn neef laatst zijn hart bij mij uit.
4. verwaarlozen De oude man heeft zijn moestuin
5. vervuilen Het water is gevaarlijk voor de gezondheid.
6. verloten Mijn vriendin won de prijs, die de meester vanmorgen
7. hechten De pleister wil na het zwemmen niet aan mijn huid.
8. verrotten Je denkt toch niet dat ik die appel nog ga eten!
9. faxen Heb jij de documenten, die de baas je net gaf, al?
10. knoeien Tijdens het knutselen heb ik erg met de lijm.
11. onthouden Als Mark boodschappen doet, hij alleen wat lekker is.
12. beschouwen Ik heb deze opmerking als niet gemaakt
13. slachten Het schaap wordt gebruikt als offer.
14. besteden Ik vroeger mijn zakgeld vooral aan snoepjes.
15. maaien Mijn vader heeft het gazon gelijkmatig

Puzzel

Zet een kruis door de vakjes van de zinnen die niet in de verleden tijd staan. De overige letters vormen een werkwoord.

1	2	3	4	5
g	d	a	z	i
6	7	8	9	10
a	o	e	k	o
11	12	13	14	15
m	i	j	n	e

				!
--	--	--	--	---

Puzzelverzamelmix 3

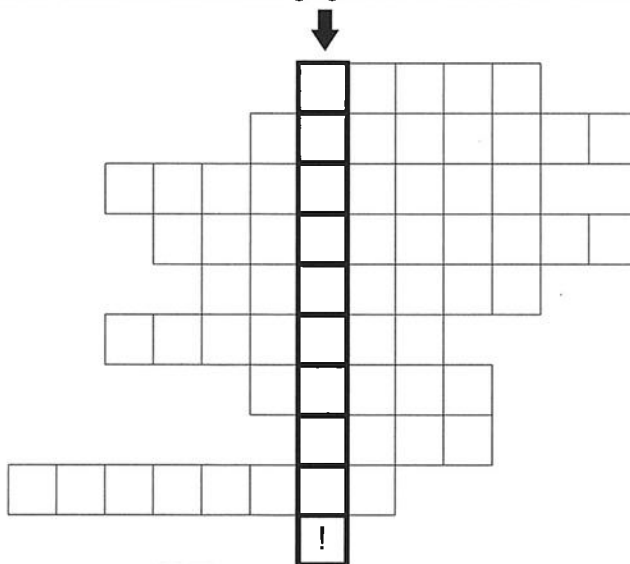
Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. verstijven Het kind was van schrik, toen hij het spook zag.
2. barsten De vaas viel in stukken toen ik hem liet vallen.
3. verkondigen Ik vind het niet leuk als je zo'n onzin
4. planten Ik vind het leuk dat wij samen de viooltjes in de tuin.
5. verhinderen De opbreking de doorgang in de straat, dus stopte ik.
6. besteden Jij elke week meer geld dan je verdient.
7. zijn Het verbaast me dat jij echt piloot bent
8. verzuimen Jij zult de lessen na schooltijd moeten inhalen.
9. houden Jij nu je mond dicht, dame!
10. worden Dat bedoel ik nou; jij altijd zo snel boos!
11. broeden De kip heeft dagen op de eieren van een ander
12. trouwen Waarom ben jij eigenlijk met mij ?
13. uitzenden Het is jammer dat de tv dit programma niet meer
14. rijden Waarom jij te hard in deze gevaarlijke bocht?!
15. vergiftigen Drie uur nadat hij was, ging de man dood.

Puzzel

Maak de puzzel. Wanneer je de juiste antwoorden hebt gegeven, ontstaat er een woord onder de pijl.

- antwoord zin 10
- antwoord zin 12
- antwoord zin 2
- antwoord zin 3
- antwoord zin 7
- antwoord zin 11
- antwoord zin 9
- antwoord zin 14
- antwoord zin 6

Puzzelverzamelmix 4

Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. branden Het kaarsje nog toen haar vriend thuiskwam.
2. verlichten Het stadion was prima tijdens de wedstrijd.
3. beëindigen Ik heb het contract met hem
4. snijden Kijk je uit, je je nog in je hand met dat mes!
5. vergroten Gisteren hij de foto's van de vakantie al!
6. beloven Die donkere wolk die we daar zien, niet veel goeds!
7. bestellen Wat heb jij als hoofdgerecht?
8. verschonen De moeder de baby direct als hij gepoept heeft.
9. verspreiden je die folders nog wel vandaag?
10. overschrijven De zojuist woorden moeten jullie voor morgen leren.
11. beantwoorden Zou hij de brief van het verliefde meisje ?
12. schrikken Ik schoot de man snel te hulp.
13. optreden De zangeres moest vorige week maar één keer
14. coachen De leerkracht heeft haar door het schooljaar heen
15. raden Hij onlangs het goede antwoord bij de prijsvraag.

Puzzel

Kleur de vakjes van de zinnen met zwakke werkwoorden. Welke letter wordt er uitgebeeld?

8	12	5
1	4	11
6	9	15
14	13	2
3	10	7

Puzzelverzamelmix 5

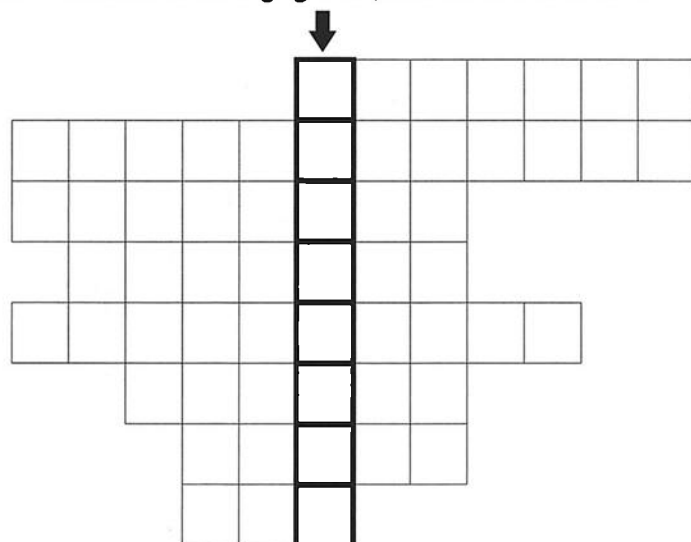
Vul de juiste vervoeging in op de stippellijn.

1. leiden Je je moeder om de tuin met die grapjes van je!
2. verdrinken Er wordt nog vaak gedacht aan de twee kinderen.
3. praten Vroeger ze door de telefoon, maar nu mailen ze elkaar.
4. verrassen Zij werd met haar verjaardag met een fraai cadeau.
5. brunchen Groep 8 in het kamphuis nadat ze gewandeld hadden.
6. verbreden De steeg was toch nog te smal.
7. bedwelmen Het kind dat ontvoerd is, werd om het stil te houden.
8. beloven je me nu, na al die jaren de waarheid te vertellen?
9. huren Wij hebben dit jaar een groot huis aan de kust
10. wedden De directeur ziet dat ik met de meester om een reep chocola.
11. sturen Mijn tante heeft mij een leuke verjaardagskaart
12. controleren De politieagent gisteren de fietsverlichtingen.
13. aankleden Waarom jij je niet voordat de visite komt?
14. groeten Nog geen vijftig jaar geleden iedereen elkaar op straat.
15. bekennen De jongen heeft dat hij zijn moeders geld gestolen heeft.

Puzzel

Maak de puzzel. Wanneer je de juiste antwoorden hebt gegeven, ontstaat er een woord onder de pijl.

- antwoord zin 4
- antwoord zin 12
- antwoord zin 7
- antwoord zin 14
- antwoord zin 2
- antwoord zin 8
- antwoord zin 1
- antwoord zin 10

Theorie tijden

Er zijn verschillende soorten tijden:

o.t.t.	⇒	onvoltooid tegenwoordige tijd	⇒	ik schrijf
o.v.t.	⇒	onvoltooid verleden tijd	⇒	ik schreef
v.t.t.	⇒	voltooid tegenwoordige tijd	⇒	ik heb geschreven
v.v.t.	⇒	voltooid verleden tijd	⇒	ik had geschreven
o.t.t.t.	⇒	onvoltooid tegenwoordige toekomstige tijd	⇒	ik zal schrijven
o.v.t.t.	⇒	onvoltooid verleden toekomstige tijd	⇒	ik zou schrijven
v.t.t.t.	⇒	voltooid tegenwoordige toekomstige tijd	⇒	ik zal geschreven hebben
v.v.t.t.	⇒	voltooid verleden toekomstige tijd	⇒	ik zou geschreven hebben

Theorie enkelvoud en meervoud

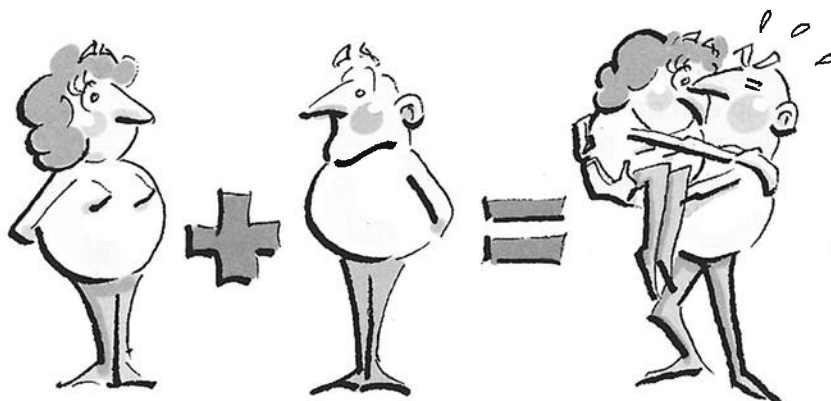
ik	⇒	1e persoon enkelvoud	⇒	ik
jij, je, u	⇒	2e persoon enkelvoud	⇒	jij
hij, zij, ze, het	⇒	3e persoon enkelvoud	⇒	Tom, Laura, het boek, de klas, de politie, een groep toeristen, men
wij, we	⇒	1e persoon meervoud	⇒	ik en mijn broer, wij
jullie	⇒	2e persoon meervoud	⇒	jij en je zus, jullie
zij, ze	⇒	3e persoon meervoud	⇒	mijn oom en tante, de meisjes, de klassen, de politiemannen

Enkelvoud

Wanneer een zin in het enkelvoud staat, betekent dit dat het onderwerp en de persoonsvorm in het enkelvoud staan. Het onderwerp bestaat dan uit één persoon, één dier, één ding of één groep. De groep bestaat wel uit meer personen, maar het is één groep.

Meervoud

Wanneer een zin in het meervoud staat, betekent dit dat het onderwerp en de persoonsvorm in het meervoud staan. Het onderwerp bestaat dan uit meer personen, dieren, dingen of groepen.

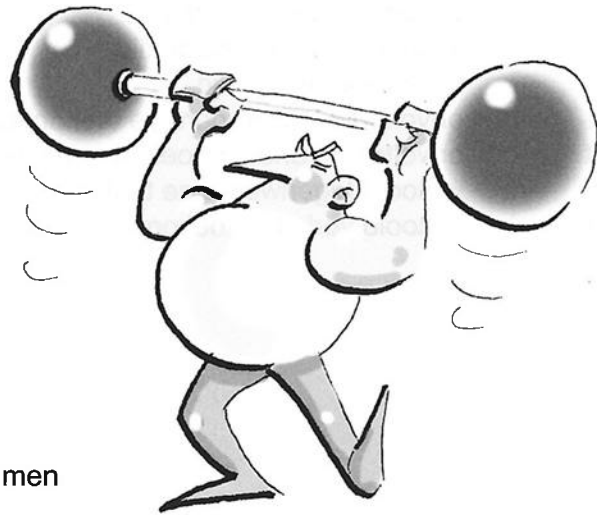

Theorie sterke, zwakke en onregelmatige werkwoorden

Je kunt alle werkwoorden onderverdelen in sterke werkwoorden, zwakke werkwoorden en onregelmatige werkwoorden.

Sterke werkwoorden

Sterke werkwoorden veranderen in de verleden tijd van klank.

Voorbeelden:

- zwemmen ⇒ zwom ⇒ gezwommen
- lopen ⇒ liep ⇒ gelopen
- worden ⇒ werd ⇒ geworden
- roepen ⇒ riep ⇒ geroepen
- komen ⇒ kwam ⇒ gekomen

Zwakke werkwoorden

Zwakke werkwoorden veranderen niet van klank.

Voorbeelden:

- werken ⇒ werkte ⇒ gewerkt
- fietsen ⇒ fietste ⇒ gefietst
- beloven ⇒ beloofde ⇒ beloofd
- schudden ⇒ schudde ⇒ geschud

Onregelmatige werkwoorden

Onregelmatige werkwoorden zijn werkwoorden die anders worden vervoegd dan sterke en zwakke werkwoorden. In de verleden tijd veranderen ze van klank, net als sterke werkwoorden. Maar ook in de tegenwoordige tijd worden ze op een andere manier vervoegd dan de sterke en zwakke werkwoorden. De onregelmatige werkwoorden zijn de werkwoorden: zijn, hebben, zullen, kunnen, mogen en willen. Op de volgende pagina zie je de vervoegingen van deze werkwoorden.

	zijn		hebben	
	tegenw. tijd	verl. tijd	tegenw. tijd	verl. tijd
ik	ben	was	heb	had
jij, je, u	bent	was	hebt (u heeft/hebt)	had
hij, zij, ze, het	is	was	heeft	had
wij, we	zijn	waren	hebben	hadden
jullie	zijn	waren	hebben	hadden
zij, ze	zijn	waren	hebben	hadden
voltooid deelwoord: geweest			voltooid deelwoord: gehad	

	zullen		kunnen	
	tegenw. tijd	verl. tijd	tegenw. tijd	verl. tijd
ik	zal	zou	kan	kon
jij, je, u	zal/zult	zou	kan/kunt	kon
hij, zij, ze, het	zal	zou	kan	kon
wij, we	zullen	zouden	kunnen	konden
jullie	zullen	zouden	kunnen	konden
zij, ze	zullen	zouden	kunnen	konden
voltooid deelwoord: is er niet			voltooid deelwoord: gekund	

	mogen		willen	
	tegenw. tijd	verl. tijd	tegenw. tijd	verl. tijd
ik	mag	mocht	wil	wilde/wou
jij, je, u	mag	mocht	wil/wilt	wilde/wou
hij, zij, ze, het	mag	mocht	wil	wilde/wou
wij, we	mogen	mochten	willen	wilden/wouden
jullie	mogen	mochten	willen	wilden/wouden
zij, ze	mogen	mochten	willen	wilden/wouden
voltooid deelwoord: gemogen			voltooid deelwoord: gewild	

Theorie stam

In de uitleg over de werkwoordspelling hierna hebben we het vaak over de stam. De stam is de 'ik-vorm'. De vorm die je gebruikt bij **ik**. De stam krijg je door **en** of **n** van het werkwoord af te halen.

Let op! Zorg ervoor dat je op de gewone spelling blijft letten. Luister goed hoe je de 'ik-vorm' uitspreekt.

Voorbeelden:

<u>hele werkwoord</u>	<u>ik-vorm</u>	<u>stam</u>
• fietsen	ik fiets	fiets
• werken	ik werk	werk
• tekenen	ik teken	teken
• drinken	ik drink	drink

Let op!

<u>hele werkwoord</u>	<u>ik-vorm</u>	<u>stam</u>
• kopen	ik koop (niet kop!)	koop
• staan	ik sta (niet staa!)	sta
• durven	ik durf (niet durv!)	durf
• lezen	ik lees (niet lez!)	lees
• knippen	ik knip (niet knipp!)	knip

Theorie tegenwoordige tijd

De tegenwoordige tijd gebruik je als iets nu gebeurt, altijd gebeurt of binnenkort gebeurt.

Voorbeelden:

- Jan fietst naar school.
- Jan fietst elke dag naar school.
- Jan fietst straks even naar de stad.

Schema

ik	⇒	stam	⇒	vind
jij, je, u	⇒	stam + t	⇒	vindt
hij, zij, ze, het	⇒	stam + t	⇒	vindt
wij, we	⇒	infinitief	⇒	vinden
jullie	⇒	infinitief	⇒	vinden
zij, ze	⇒	infinitief	⇒	vinden
infinitief	⇒	het hele werkwoord		
stam	⇒	infinitief zonder en / ik-vorm		

Let op! In twee situaties is het anders.

1. Bij de gebiedende wijs gebruik je alleen de stam.

Voorbeelden:

- **Loop** naar de maan!
- **Ruim** je kamer op!
- **Zoek** je schoenen!
- **Kijk** uit!
- **Ga** naar de gang!

2. Wanneer **jij** achter de persoonsvorm staat, gebruik je alleen de stam (ik-vorm). Ook als er **je** achter de persoonsvorm staat en je kunt dit in **jij** veranderen, gebruik je alleen de stam (ik-vorm). **Je** of **jij** moet dus het onderwerp zijn.

Voorbeelden:

- **Vind** je mij wel aardig ?
- **Ga** jij je gang maar.
- **Fiets** je mee naar de stad?
- **Vind** jij dit ook een moeilijke som?

Let op!

⇒ **Vindt** je broer mij wel aardig?

Je is hier een bezittelijk voornaamwoord, **je broer** is hier onderwerp. Dit kun je vervangen door **hij** en niet door **jij**.

⇒ **Vind** je je broer wel aardig?

Hier is de eerste **je** het onderwerp en je kunt dit door **jij** veranderen.

Theorie samengestelde werkwoorden

Bij samengestelde werkwoorden is het werkwoord opgebouwd uit twee delen. Deze woorden worden samengestelde werkwoorden of splitsbare werkwoorden genoemd. Soms staat een deel aan het eind van de zin, maar dit hoeft niet altijd. Bij de tegenwoordige tijd en de verleden tijd staan de twee delen altijd los van elkaar. Bij de voltooiden tijd schrijf je de delen van een samengesteld werkwoord aan elkaar. Kijk maar naar de voorbeelden.

Voorbeelden:

- vasthouden ⇒ Hij **houdt** mijn hand **vast**.
- uitglijden ⇒ De vrouw **glijdt uit** over een bananenschil.
- opbellen ⇒ Gisteren **belde** hij mij **op**.
- aansteken ⇒ Mijn broer **stak** een kaarsje **aan**.
- indrukken ⇒ De buurman heeft de bel **ingedrukt**.
- doormeten ⇒ De monteur heeft de telefoonlijn **doorgemeten**.

Theorie verleden tijd

Zwakke werkwoorden

Zwakke werkwoorden zet je in de verleden tijd door **te(n)** of **de(n)** achter de stam (ik-vorm) te zetten.

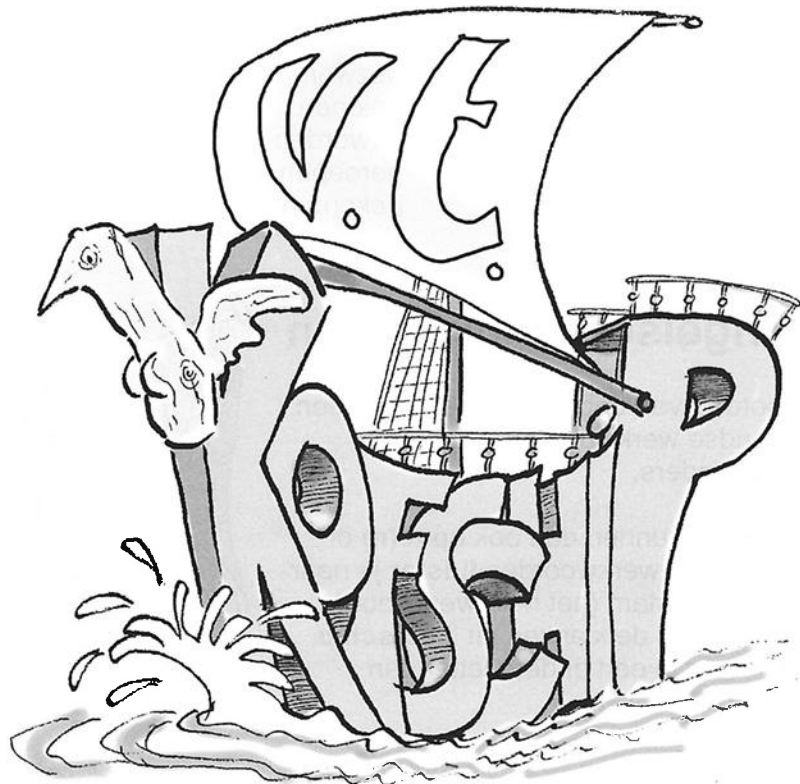
Wanneer krijg je stam + te(n)?

Als de laatste letter van de stam (het hele werkwoord min **en**) de **t, k, f, s, ch** of **p** is, (in 't kofschip staat) krijg je **stam + te(n)** in de verleden tijd. De **i** en de **o** zijn toegevoegd om het woord 'kofschip' te maken. Zo kun je de letters makkelijker onthouden.

Voorbeelden:

- rusten → ik rust → ik rustte *
- plukken → ik pluk → ik plukte
- boffen → ik bof → ik bofte
- kussen → ik kus → ik kuste
- lachen → ik lach → ik lachte
- kloppen → ik klop → ik klopte

* Als de stam al op een **t** eindigt, krijg je dus **tt**.

Wanneer krijg je stam + de(n)?

Als de laatste letter van de stam (het hele werkwoord min **en**) niet in 't kofschip staat, een andere letter is dan de **t, k, f, s, ch** of **p**, krijg je in de verleden tijd **stam + de(n)**.

Voorbeelden:

- antwoorden → ik antwoord → ik antwoordde **
- wandelen → ik wandel → ik wandelde
- boren → ik boor → ik boorde
- boenen → ik boen → ik boende
- bloeien → ik bloei → ik bloeide

** Als de stam al op een **d** eindigt, krijg je dus **dd**.

Werkwoorden met een valse f en een valse s

Let op! Om gebruik te maken van 't kofschip, haal je van het hele werkwoord de en af. De letter die dan als laatste staat, gebruik je om te kijken of je **te(n)** of **de(n)** krijgt. Werkwoorden met een v of z voor de en krijgen aan het eind van de 'ik-vorm' een f en s. Laat je hierdoor niet foppen!

Voorbeelden:

- beloven ⇒ ik beloof ⇒ ik beloofde
- durven ⇒ ik durf ⇒ ik durfde
- roven ⇒ ik roof ⇒ ik roofde

- plonzen ⇒ ik plons ⇒ ik plonsde
- vrezen ⇒ ik vrees ⇒ ik vreesde
- verhuizen ⇒ ik verhuis ⇒ ik verhuisde

Sterke werkwoorden

Sterke werkwoorden veranderen van klank in de verleden tijd. Bij de meeste werkwoorden weet je wel welke klank er verandert. Bij twijfel kun je een kijkje nemen op de websites

<http://www.let.ru.nl/ans/e-ans/> en http://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_sterke_werkwoorden

Hier vind je heel veel sterke werkwoorden terug met hun vervoeging.

Voorbeelden:

- zwemmen ⇒ zwom ⇒ gezwommen
- lopen ⇒ liep ⇒ gelopen
- worden ⇒ werd ⇒ geworden
- roepen ⇒ riep ⇒ geroepen
- komen ⇒ kwam ⇒ gekomen

Theorie Engelse werkwoorden

Engelse werkwoorden vervoeg je over het algemeen net zoals Nederlandse werkwoorden. Alleen de verleden tijd is iets anders.

Engelse werkwoorden kunnen dan ook op **te(n)** of **de(n)** eindigen. Bij deze werkwoorden **luister** je naar de laatste klank van de stam (het hele werkwoord min **en**). Hoor je één van de klanken uit 't kofschip dan krijg je **te(n)**. Hoor je een andere letter dan krijg je **de(n)**.

Voorbeelden:

- faxen ⇒ fax ⇒ je hoort de s op het eind ⇒ faxte
- mailen ⇒ mail ⇒ je hoort de l op het eind ⇒ mailde
- bowlen ⇒ bowl ⇒ je hoort een l op het eind ⇒ bowlde
- racen ⇒ race ⇒ je hoort de s op het eind ⇒ racete
- fonduen ⇒ fondue ⇒ je hoort de u op het eind ⇒ fonduede

Theorie voltooide tijd

Bij de voltooide tijd heb je een voltooid deelwoord nodig en een hulpwerkwoord. Hulpwerkwoorden voor de voltooide tijd zijn: hebben, zijn of worden.

Voorbeelden:

- Ik heb gewandeld. ⇒ hulpwerkwoord: hebben
- Hij is gevluht. ⇒ hulpwerkwoord: zijn
- De taart wordt gebakken. ⇒ hulpwerkwoord: worden

Een voltooid deelwoord kan eindigen op **t**, **d** of op **en**.

Zwakke werkwoorden

Ook bij de voltooide tijd maak je gebruik van de dikgedrukte letters uit **'t kofschip**.

Dus als de laatste letter van de stam (hele werkwoord min **en**) eindigt op een letter uit **'t kofschip** dan eindigt het voltooid deelwoord op een **t**.

Voorbeelden:

- kloppen ⇒ geklopt
- blaffen ⇒ geblaft

Als de laatste letter van de stam (hele werkwoord min **en**) niet eindigt op een letter uit **'t kofschip** dan eindigt het voltooid deelwoord op een **d**.

Voorbeelden:

- wandelen ⇒ gewandeld
- zoenen ⇒ gezoend
- verven ⇒ geverfd (laat je niet foppen door de **f**)

Sterke werkwoorden

Het voltooid deelwoord van veel sterke werkwoorden eindigt op **en**. Je schrijft het woord zoals je het hoort.

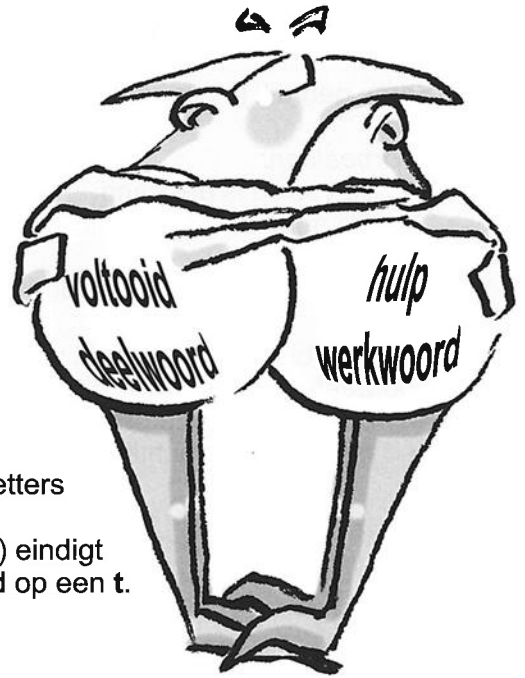
Voorbeelden:

- lopen ⇒ gelopen
- klimmen ⇒ geklommen

Soms eindigt het voltooid deelwoord van een sterk werkwoord op een **t** en in een enkel geval op een **d**.

Voorbeelden:

- kopen ⇒ kochten ⇒ gekocht
- brengen ⇒ brachten ⇒ gebracht
- vragen ⇒ vroeg ⇒ gevraagd

Theorie bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord

Soms gebruik je een voltooid deelwoord bijvoeglijk.

Voorbeelden:

- Het schip is gestrand. ⇒ Het gestrande schip.
- De appels zijn geschild. ⇒ De geschildte appels.

Er gelden twee regels voor de bijvoeglijk gebruikte voltooid deelwoorden.

1. Een bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord schrijf je zo kort mogelijk.

Voorbeelden:

- de aangebr**ande** pannenkoek
- de vergro**te** wachtkamer

Uitzondering: wanneer het nodig is voor de uitspraak schrijf je wel **tt** of **dd**.

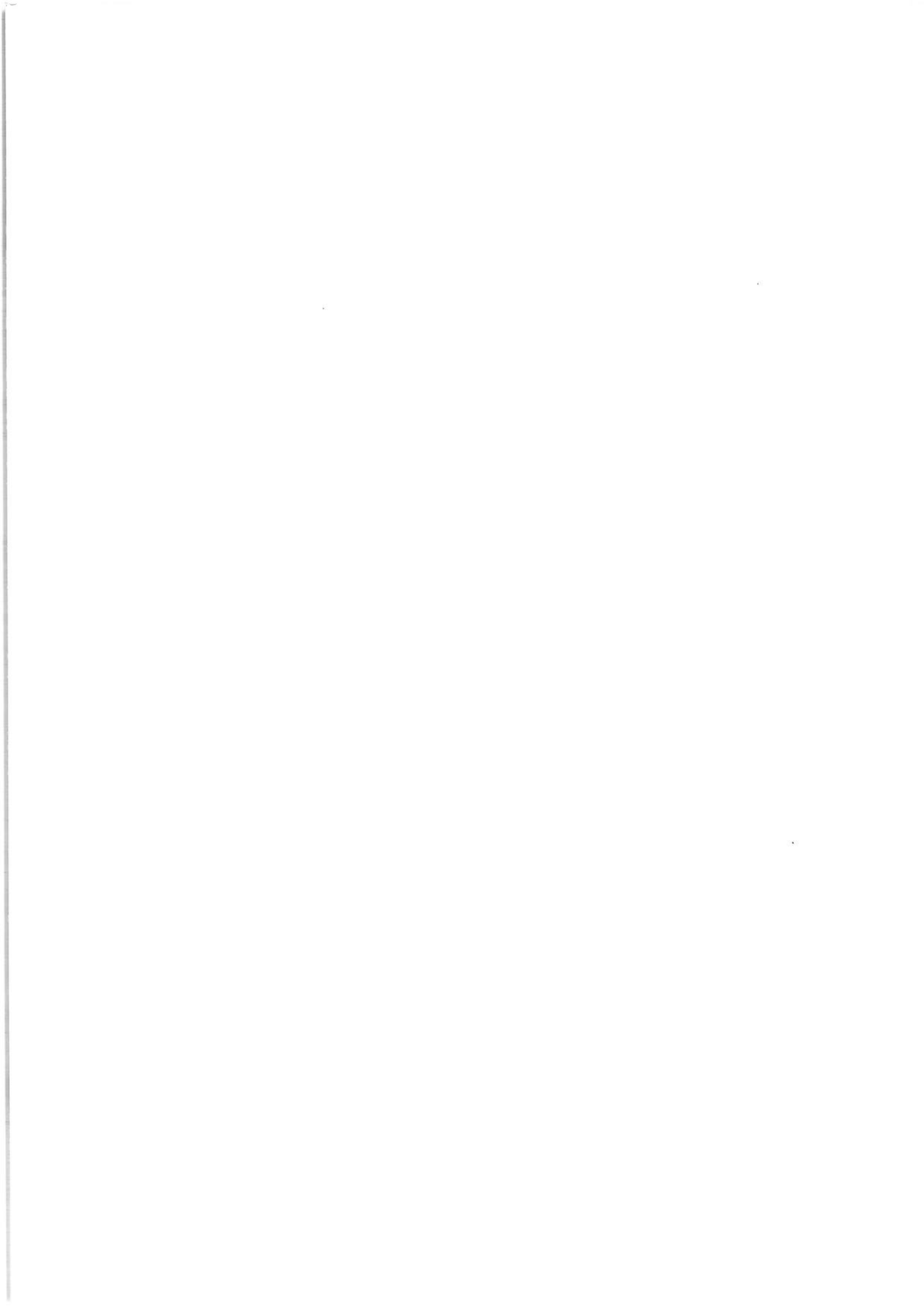
Voorbeelden:

- het gewit**te** plafond
- het beklad**de** behang

2. Je schrijft een bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord alleen met **en** op het eind als het voltooid deelwoord zelf ook op **en** eindigt.

Voorbeelden:

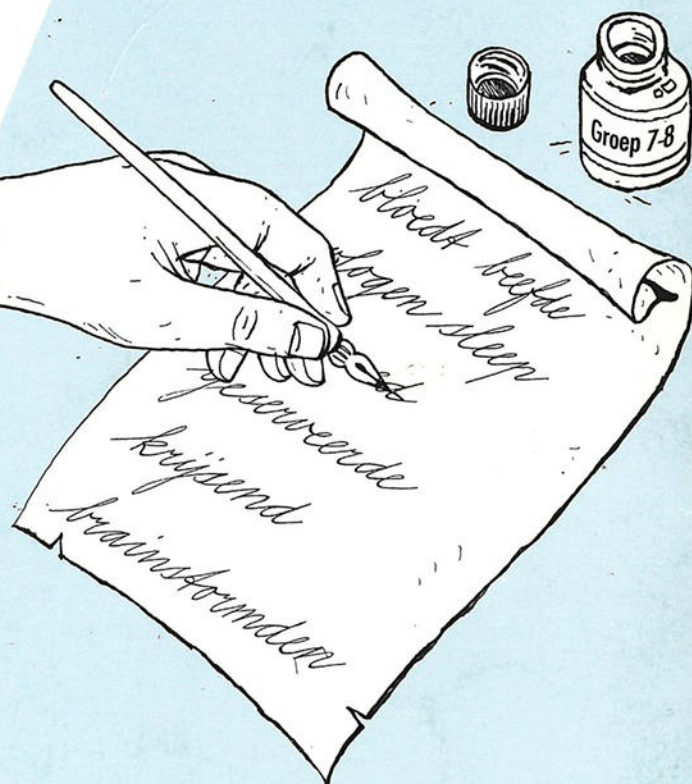
- De man is getrou**wd**. ⇒ de getrou**de** man
- De gevangene is ontvlucht. ⇒ de ontvlucht**e** gevangene
- De vaas is gebro**ken**. ⇒ de gebro**ken** vaas
- De vrouw is geschro**kken** ⇒ de geschro**kken** vrouw

ajodakt

De serie Puzzelen met... is een onderdeel van Ajodakt. Dit merk bestaat uit een verzameling gebruiksvriendelijke en voordelige oefenboekjes voor groep 3 t/m 8 waarmee de leerlingen allerlei vaardigheden efficiënt inoefenen. De leerlingen kunnen zelf hun antwoorden nakijken met behulp van de antwoordenboekjes.

Ajodakt maakt deel uit van ThiemeMeulenhoff Zelfstandig werken (Z). Dit bestaat uit een groot assortiment leermiddelen voor alle leerjaren. Op onze Z-site vindt u al onze uitgaven: www.zelfstandig-werken.nl

9 789026 243578